

GLAS

Glavni urednik: Igor Slavec

Odgovorni urednik: Jože Košnjek

Ob 35-letnici izhajanja odlikovan z Redom zaslug za narod s srebrno zvezdo

LETO XXXVI

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA
ZA GORENJSKO

Bolniška odsotnost ni visoka

Bolniška odsotnost v gorenjski regiji ni bila nikoli velik problem, saj se spreminja — tako tudi letos — le po nekaj desetih odstotkih

Bolniška odsotnost v gorenjski regiji ostaja vseskozi na dokaj enaki stopnji, v posameznih obdobjih se veča ali manjša le za nekaj desetink odstotka. V zadnjih nekaj letih se giblje tam okoli 4,5 odstotka, vendar so po posameznih občinskih zdravstvenih skupnostih razlike večje; prav tako so večje tudi med organizacijami združenega dela. Te razlike so včasih tolikšne, da je na primer v neki delovni organizaciji bolniška odsotnost celo dvakrat višja kot v drugi.

Lani je bila bolniška odsotnost v gorenjski regiji 4,53 odstotka, letos v prvi polovici leta pa je nekoliko višja in sicer 4,70 odstotka. Že vrsto let ima najvišjo bolniško odsotnost jeseńska občina, ki ima tudi najvišjo bolniško odsotnost zaradi nesreč pri delu in poklicnih boleznih. Vendar se v zadnjem času tako skupna bolniška odsotnost kot odsotnost zaradi nesreč pri delu in poklicnih boleznih v tej občini zmanjšuje. V tej občini so tudi edini na Gorenjskem, kjer je bi-

lo v prvem polletju letos v primerjavi z lanskim enakim obdobjem manj bolniškega staleža. V vseh ostalih gorenjskih občinah je namreč stalež višji predvsem zaradi večanja bolniške odsotnosti do 30 dni in nad 30 dni ter zaradi izolacije in spremstva, medtem ko se odsotnost zaradi nesreč pri delu povsod zmanjšuje.

V kranjski občini je sicer bolniška odsotnost še vedno precej nizka, celo nižja od regijskega povprečja, vendar se je letos v primerjavi z lanskim prvim polletjem začela zviševati predvsem pri bolniški odsotnosti do 30 dni. V radovljiški občini, kjer je bolniški stalež takoj za jesenskim; se je le-ta celo nekoliko povečal, kljub temu da je že doslej segal čez regijsko povprečje. Kljub temu da v tej občini delovni pogoji v gospodarstvu ne dosegajo teže jesenskega, pa aktivno prebivalstvo največ izostaja z dela zaradi bolniške do 30 in nad 30 dni, medtem ko je odsotnost zaradi nege družinskega člana nekoliko nižja kot lani. Letos se je zvišala bolniška odsotnost tudi v škofjeloški občini, vendar pa še vedno ostaja v okvirih staleža zadnjih let. Najnižjo bolezensko odsotnost imajo tudi letos kot že vrsto let v trziški občini, kljub temu da se je le-ta med gorenjskimi občinami najbolj povečala. Če bi lahko sklepali po odsotnosti zaradi nege družinskega člana, bi lahko prehitro zaključili, da so najbolj bolni otroci prav v Trziču, kjer je ta bolniška odsotnost najvišja v regiji, vendar pa se po drugih kazalcih zdravstveno stanje trziških otrok bistveno ne razlikuje od otrok v ostalih občinah.

L. M.

Polje bo še zeleno

Na struževsko polje se zaenkrat ne bo širila industrija, takšen je predlog sprememb družbenega plana, razen železnice in ceste v severnem delu

Kranj — Struževsko polje naj bi vsaj naslednji dve leti, kolikor bo veljal družbeni plan kranjske občine, zelenelo tako kot doslej. Takšen je predlog sprememb in dopolnitev družbenega plana za to srednjeročno obdobje za kranjsko občino, ki bo po prejšnji teden zaključeni javni razpravi predložen v sprejem zborom občinske skupščine v oktobru. Struževsko polje, ki je bilo doslej rezervat industrijske širitve, sodi namreč v prvo kategorijo zemljišč, ki jih interventni zakon izloča iz pozidave. Okoli 20 hektarov polja, ki ga sicer razpolavljata železniška proga do Naklega, kanalizacija in regulirana žlebica, meji na svojem severnem delu na gramoznico in Ekso-tem. Že vrsto let so si v tej delovni organizaciji prizadevali doseči širitev izven sedanjega zemljišča, vendar pa je zaradi odpora struževskih kmetov kot tudi drugih vzrokov ostalo pri sedanjem stanju. Predlog sprememb družbenega plana v svojem prostorskem delu izvzema v celoti južni del struževskega polja iz industrijskega rezervata, severni del pa prav tako, vendar pušča možnost gradnje industrijskega tira do Ekso-terma ter gradnje ceste, to je južnega priključka industrijske cone Naklo na magistralno cesto oziroma na avtocesto. S tem je vsaj za krajši čas rešeno skrbi sedem struževskih

kmetov, večina kmetov je tudi zaščitenih, kaj bo z njihovo obdelovalno zemljo. Skrb je bila toliko večja, ker v bližini ni na voljo nadomestnih zemljišč, za sedanja polja, kar bi zagotovilo prihodnost teh kmetov in njihovih otrok.

Struževsko polje bo vsaj tako kaže, v naslednjih letih ostalo še nepozidano, saj se zaradi manjših zamud možnosti investiranja tudi v njegovem severnem delu trenutno ne predvidevajo nobene industrijske gradnje. Ali pa bo tako ostalo tudi v naslednjih letih, je seveda odvisno od sposobnosti kranjskega gospodarstva. Če bodo njegove zmogljivosti večje, bo severni del polja prav gotovo prišel na vrsto. Vendar se s tem v kranjski občini obdelovalna zemlja ne bi skrčila, saj je sedanjih več kot 12.000 hektarov obdelovanju namenjene zemlje potrebno le še povečevati. V naslednjih petnajstih letih naj bi te površine namreč še povečali za okoli 2000 hektarov.

Struževski kmetje in tudi krajevna skupnost so pri obravnavi sprememb in dopolnitev družbenega plana sicer zavrnili vsako pozidavo kmetijske zemlje, obenem pa so predlagali, naj bi se za industrijsko gradnjo namenilo okoli 14 hektarov zemljišča v bližnji gramoznici, travniki in njive na struževskem polju pa naj bi ostali.

L. M.

Praznik štirih krajevnih skupnosti — Krajevne skupnosti Križe, Pristava, Sebenje in Senično se ob letošnjem krajevnem prazniku spominjajo 39-letnice pregona vaščanov in požiga vasi Gozd. Sklepna slovesnost v okviru praznovanja bo 9. oktobra ob 10. uri v Gozdu, na katero še posebej vabijo borce Kokrškega odreda. Do letošnjega praznika bo urejeno tudi dobrega pol kilometra ceste pred Gozdom. Sredstva za ureditev ceste so zbrali s samopriskom, prispevkom krajevne skupnosti in samoupravne komunalne skupnosti Tržič. Pri urejanju pa sodelujejo tudi vojaki. Več o prazniku na 4. strani. — A. Ž.

Pohod na Peč to nedeljo

Rateče — Četrty turistično planinski pohod na Peč nad Ratečami, ki ga zaradi izredno slabega vremena niso mogli izvesti 11. septembra, kot je bilo prvotno predvideno, bo v nedeljo, 25. septembra, letos. Na pohod, ki ga pripravlja skupni odbor Turističnih društev iz Podkloštra, Trbiža, Kranjske gore in Rateč, bodo obiskovalci krenili proti tromerji iz treh smeri; iz Rateč izpred gostilne Šurc, iz Bele peči in iz Selč pri Podklostru.

V Ratečah bodo morali udeleženci prireditve pokazati veljaven potni list ali maloobmejno prepustnico. Po 8. uri se bodo v skupinah, ki jih bodo vodili izkušeni planinci, napotili proti cilju. Tod, na Peči, bo med 11. in 13. uro kulturni program, v katerem bodo nastopali orkestri, pevski zbori in folklorne skupine iz vseh treh dolin — Ziljske, Kanalske in Zgornjesavske. Obiskovalci se bodo lahko neovirano gibali na celotnem prireditvenem prostoru, ki bo segal v vse tri države.

Organizatorji bodo vsak s svojimi značilnimi jedmi poskrbeli za hrano in pijačo, cene pa bodo enotne na vseh straneh meje. Za veselo razpoloženje, v katerem se bodo sklepala nova in potrjevala stara znanstva, bo popoldan skrbelo več orkestrrov; tako kot lani verjetno tudi letos ne bo motilo, da bo ples kar na travi. Srečanje se bo končalo ob 17. uri.

Udeleženci pohoda se lahko pripeljejo do Rateč z rednimi avtobusi, izpred jeseniške železniške postaje pa bodo vozili tudi izredni avtobusi. Udeležite se prireditve v čim večjem številu, saj ima poseben pomen za stike med obmejnimi prebivalstvom

(S)

Tekstilni praznik

Praznik je resnični praznik le, če sledi delavniku. Praznik, ki ga bodo jutri na Gorenjskem sejmu v Kranju imeli gorenjski tekstilci je resnični praznik.

Izjemen je že zato, ker tekstilci praznikov doslej niso poznali. Naj še tako brskamo po preteklih desetletjih, najdemo le delavski shod leta 1976 ob štiridesetletnici velike tekstilne stavke.

Čemu torej praznik prav v najtežjih časih?

Vse več veljave spet dobiva delo in tekstilno srečanje bo v najglobljem smislu delavsko srečanje, ki mu ne bomo mogli reči prazno veseljačenje. Izvenelo bo kot opozorilo, da je spet sveža parola »Delu čast in oblast«. V bogatih letih smo jo skorajda pozabili, tekstilci je niso.

Kaj ni zanimivo, da nam v najtežjih časih gre najboljše. Misel, ki sem jo minuli mesec večkrat slišala v tekstilnih tovarnah, izrekli pa so jo delavci. Zapostavljeni tekstilci, ki smo jim še nedolgo tega dopovedovali, da nimajo prave bodočnosti.

Od rojstva do smrti smo oblečeni, obleka naredi človeka, pravi stari pregovor. Kultura oblačenja je sestavina naše nacionalne kulture. Tekstilna industrija ima odklenjena vrata v prihodnost, koliko bodo odprta pa je seveda odvisno od celotne družbe. V preteklih desetletjih je imela čestopriprta, denar se je iz tekstilne industrije pretakal v druge, takimoenovane napredne veje industrije. Dinarje so danes zamenjale devize.

V marsikateri tekstilni tovarni zato danes ropotajo stari, iztrošeni stroji. Tekstilci to občutijo toliko težje, ker so najbolj odprti svetu, ker veliko svojih izdelkov prodajo na tuje. Tam pa je seveda konkurenca ostra. Nobena skrivnost ni, da je danes Zahodna Nemčija največji izvoznik tekstila, pa je navkljub temu industrijsko razvita dežela.

Prihodnost naše tekstilne industrije je zato sodobna oprema, saj bo le tako lahko lovila korak s svetom, korak s kulturo oblačenja.

Tekstilci denarja v preteklih letih niso razmetavali. V tekstilni industriji ni moč najti zgrešenih naložb, ne velikih tujih dolgov. Tekstilcev danes ni med izgubarji.

Ker so veliko prispevali družbi, so sleherni dinar, ki je ostal v tovarni, pametno obrnili. Tekstilne tovarne nimajo velikih fiksnih pisarn z udobnimi naslonjači. V katerokoli gorenjsko tekstilno tovarno greste, ne boste videli zehanja po pisarnah in praznega prestopanja po hodnikih.

Tekstilni delavec je zavoljo narave dela priden. Rad dela, ne pritožuje se brez razloga. Tkalka v oglušajočem ropotu tkalskega stroja, predica v oblaku bombažnega prahu, šivilja ob drdrajočem šivalnem stroju, vsi m delo narekuje stroj, ki ne dovoli postajanja. Delo jim sčasoma tako zleze pod kožo, da jim delavnica resnično postane drugi dom, da se vesele slehernega stotaka več v mesečni kuverti. Ko bi kdaj naša pisarniška dekleta le pokukala v njihove delavnice, morda potem ne bi nenehno tožile, da zaslužijo premalo.

M. Volčjak

Kranj — Sredi tega tedna je Industrijo bombažnih izdelkov Kranj obiskal član sveta federacije France Popit, ki si je v spremstvu Ivanke Šulga, sekretarke Medobčinskega sveta ZSS za Gorenjsko in Franca Omana, direktorja Ibiya, ogledal tovarniške prostore ter se pogovarjal o problemih tekstilne industrije pri nas. — foto: M. Ajdovec

Pregled obrambnih filmov

Poljče — V republiškem centru za obrambno usposabljanje v Poljčah poteka od včeraj pregled filmov z obrambno in samozaščitno vsebino. Gre za nekakšen festival vojnih filmov, ki ga prvič organizira pri nas center za obrambno usposabljanje pri republiškem sekretariatu za ljudsko obrambo ob pomoči vojno-filmske ustanove Zastava film iz Beograda. Soorganizatorja sta tudi republi-

ški štab teritorialne obrambe in Zavod za šolstvo SR Slovenije, izbor filmov pa je omogočila 4. uprava generalštaba JLA.

Prireditve, ki se bo končala danes, je namenjena predvsem seznanjanju uporabnikov sredstev za usposabljanje delovnih ljudi in občanov na področju ljudske obrambe in družbene samozaščite z možnostmi proizvodnje filmov s tovrstno vsebino. Po ogledu filmov se bodo udeleženci dogovorili o potrebah in usmeritvah pri izdelavi obrambnih filmov za obrambne strukture izven oboroženih sil ter si izmenjali izkušnje pri uporabi filmov in avdiovizuelne tehnike pri pouku.

(S)

Srečanje civilnih invalidov vojne

Begunje — V soboto, 24. septembra ob 10. uri se bodo v rekreacijskem centru Krpin v Begunjah srečali civilni invalidi vojne Slovenije. Že tretje srečanje po vrsti bo pripravila Zveza društev civilnih invalidov vojne SRS. Po slavnostnem govoru s kulturnim programom bodo položili venec na grob žrtev fašizma.

Sedaj je čas da poravnate naročnino pri vašem pismo-noši

IZLET ZA NAROČNIKE IN BRALCE GLASA

Program izleta in seznam izžrebanih naročnikov, ki se bodo brezplačno udeležili izleta, objavljamo na 12. strani!

v soboto, 1. oktobra
1983

s posebnim
ZELENIM VLAKOM
V PTUJ

Dokaj ugodni rezultati

Tržič — Zbor združenega dela tržiške občinske skupščine je na zadnji seji minuli teden razpravljala o letošnjih polletnih rezultatih tržiškega gospodarstva in nekaterih kazalcih v juliju in deloma avgustu. Osnovna ugotovitev iz ocene je bila, da so bili dosednji rezultati gospodarjenja dokaj ugodni.

Celotno gospodarstvo je v povprečju dosegalo okrog 50-odstotno akumulacijo, posamezniki pa celo 70-odstotno, kar je precej nad republiškim načrtom in dosežki. V primerjavi z ostalim gorenjskim gospodarstvom je tržiško po ustvarjenem dohodku na zaposlenega takoj za Kranjem; podobno je tudi pri povprečnih osebnih dohodkih. Še lani so bili na primer povprečni osebni dohodki v tržiški občini kar za 150 starih tisočakov nižji kot v Kranju, zdaj zaostajajo za okrog 20 starih tisočakov in so tako nad gorenjskim povprečjem. Pri tem pa je pomembno, da med delovnimi organizacijami praktično ni večjih kršiteljev družbenega dogovora glede izplačila osebnih dohodkov.

Izvoznih načrtov za letos tržiško gospodarstvo sicer ne dosega; ob polletju je bil izvoz za 9 odstotkov nižji od lanskega v tem obdobju. Vendar pa se je zelo povečal konvertibilni izvoz, pa tudi sicer se rezultati popravljajo za julij in avgust letos v primerjavi s prvim polletjem. Sicer pa uvoz pokrivajo z izvozom z indeksom 156.

Med najzanimivejšimi podatki pa je nedvomno razmerje med izplačanimi osebnimi dohodki v gospodarstvu in negospodarstvu v občini. Prvič po vojni, kot so poudarili, se je zgodilo, da so bili osebni dohodki v gospodarstvu v letošnjem prvem polletju za okrog 20 starih tisočakov večji kot v negospodarstvu. Takšno gibanje sicer se ne pomeni prave in realne slike, kaže pa po eni strani na premik glede vrednotenja proizvodnega dela, po drugi strani pa nedvomno opozarja, da bo v negospodarstvu s tem v zvezi treba čimprej razreševati posamezne težave in nesorazmerja.

K tej oceni dodajmo še ugotovitev, da letošnji rezultati v primerjavi z lanskimi uvrščajo tržiško gospodarstvo med sam vrh v republiki in da je največji premik dosegla delovna organizacija Peko. K takšnim gibanjem je pripomogla deloma tudi politika cen v tržiški občini.

A. Žalar

Še 15 dni časa za dolžnike

Tržič — Samoupravna stanovanjska skupnost občine Tržič je na zadnji seji obeh zborov skupščine v četrtek, 15. septembra, obravnavala in potrdila med drugim tudi polletno finančno poročilo. Ko so razpravljali o dolžnikih oziroma neplačnikih stanovalcev, so menili, da znesek, ki ga leti dolgujejo, sicer ni osupljivo velik, vendar pa tudi ne tako majhen. Med dolžniki pa je tudi šest takšnih, za katere so na skupščini omenili, da so zares »lepe cvetke.« Tem in seveda vsem ostalim so postavili rok, da morajo dolg poravnati v 15 dneh, sicer se bodo odločili podobno kot v Kranju: dolžnike bodo objavili v sredstvih javnega obveščanja. S takšno odločitvijo so namreč v Kranju imeli precej uspeha.

A. Ž.

Manj novih stanovanj

Kranj — Oba zbora skupščine samoupravne stanovanjske skupnosti občine Kranj sta na zadnji seji, 14. septembra, sprejela spremembe in dopolnitve samoupravnega sporazuma o temeljih plana stanovanjske skupnosti do 1985. Sprememba načrta pomeni, da bo do konca tega srednjeročnega obdobja zgrajenih manj stanovanj, kot je bilo predvideno. Glavni razlog za to je pomanjkanje denarja za komunalno urejanje zemljišč; svoje pa je prispeval tudi tako imenovani intervencijski zakon o namembnosti oziroma ohranjanju kmetijskih zemljišč.

Tako bo do konca tega srednjeročnega obdobja v občini zgrajenih za okrog 15 odstotkov manj družbenih in zasebnih stanovanj. Individualna gradnja se bo od načrtovanih 1200 zmanjšala za 374 stanovanj, družbena pa od okrog 2000 za 91 stanovanj. S spremenjenim načrtom so zmanjšali tudi število prenove starih stanovanj od 110 na 50. Nadalje je opuščen izgradnja 150 samskih sob, ker ocene kažejo, da ni več zanimanja za gradnjo samskega doma. V program pa so vnesli prenovo 70 podstrešnih stanovanj.

A. Ž.

Torkove slovesnosti v Kranju, na kateri so bila podeljena priznanja vsem, ki so pripomogli, da je obnovljena Peršmanova domačija v Podpeci postala muzej, sta se udeležila tudi predsednik Zveze koroških partizanov Janez Wutte-Luc in predsednik Zveze slovenskih organizacij v Celovcu, Feliks Wieser. — Foto: D. Dolenc

Peršmanova domačija — prvi muzej revolucije na Koroškem

Kranj — V torek, 20. septembra, je bila v Kranju manjša slovesnost, na kateri so bila nekaterim gorenjskim delovnim organizacijam in posameznikom, ki so največ pripomogli, da je obnovljena domačija Peršmanovih v Podpeci postala spomenik in muzej narodnoosvobodilnega boja na Koroškem, podeljena priznanja.

Obnovitev Peršmanove hiše in ureditev muzeja sta financirali celjska in gorenjska regija. S skupnimi močmi se zbrali toliko sredstev, da ima danes naša Koroška pomemben spomenik na čase, ki naj se nikoli več ne ponove. Akcijo je začela Zveza koroških partizanov v Celovcu, pritegnili pa so jim tudi zavedni mladi ter avstrijski in nemški demokrati iz več političnih taborov. Gradnja in obnova domačije je združila staro in mlado. Odziv za prostovoljno delo je bil napričakovan velik, je na slovesnosti povedal predsednik Zveze koroških partizanov Janez Wutte-Luc. In veseli so in hvaležni, da jim je naša družba s tolikšnim razumevanjem priskočila na pomoč. Za muzej je veliko zanimanje. V letu dni ga je obiskalo že čez 3000 obiskovalcev, med njimi tudi ugledne avstrijske politične osebnosti, kot je avstrijski zunanji minister Lanc in podobni. Zdjaj kaže, da bo verjetno tudi avstrijska vlada primaknila kakšen

šiling za vzdrževanje doma, predvsem pa prosijo za dokumentacijo, ki sodi v Peršmanov muzej.

Prav zdaj, ko so pripravljali zbornik pomnikov NOB na Koroškem, ugotavljajo, koliko padlih koroških borcev je ostalo pozabljenih. Kar 630 Koroških Slovencev je padlo v borbi. Marsikje bi še morali postaviti skromen spomenik, vsaj opisati dogodke, da bi ne utonili v pozabo.

Peršmanova domačija je na Koroškem edini spominski dom in muzej o narodnoosvobodilni borbi na Koroškem. V glavnem zajema le Železno Kaplo in bližnje okolice. Vsa ostala Koroška pa ni obdelana, ne popisana, zato ima muzej pri Peršmanu še toliko večji pomen, je poudaril na slovesnosti Feliks Wieser, predsednik Zveze slovenskih organizacij v Celovcu. Prav tu se najbolj pokaže, da ima člen 7 državne pogodbe anti-fašistični karakter, ki so si ga Slovenci sami priborili. Nič jim ni bilo podarjeno. Naslednja naloga koroških Slovencev naj bi bila prikazati celoten doprinos koroških Slovencev za osvoboditev Avstrije in Koroške.

Priznanja, s katerimi se organizatorji obnovitve Peršmanove domačije in ureditve muzeja zahvaljujejo delovnim organizacijam in posameznikom, je podelil Zdravko Kravina.

D. Dolenc

Vzajemna razmerja med etažnimi lastniki

V javni razpravi je bilo največ pripomb na tisti del odloka, ki govori o plačevanju mesečnih akontacij za etažne lastnike stanovanj

Tržič — Zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti tržiške občinske skupščine bosta na seji 27. septembra sklepala o predlogu odloka o splošnih pogojih vzajemnih razmerij med etažnimi lastniki. Javna razprava o osnutku tega odloka se je začela v občini konec junija letos in je trajala do začetka septembra. V obravnavi osnutka je bilo največ pripomb na tretji odstavek 5. člena, kjer je bilo določeno, da morajo etažni lastniki vsak mesec plačevati akontacijo za investicijsko vzdrževanje.

V naselju Bistrica je zdaj 427 etažnih lastnikov, v posameznih objektih pa imajo lastniki različno urejeno plačevanje prispevkov za redno oziroma tekoče in investicijsko vzdrževanje. Z odlokom so v občini glede tega želeli narediti red, predvsem pa se v splošnem interesu in tudi v interesu etažnih lastnikov izogniti različnim prenešenjem ob večjih investicijskih delih. Razprave so pokazale, da se večjih investicijskih del etažni lastniki lotevajo z enkratnimi prispevki, ali določenim programskim zbiranjem sredstev, hkrati pa so stroški za investicijsko vzdrževanje tudi različni. Tako so nižji v objektih, kjer ni dvigal ali centralnega ogrevanja.

Razprava v izvršnem svetu občinske skupščine in na zadnji seji skupščine samoupravne stanovanjske skupnosti je pokazala, da so tovrstne pripombe resnično utemeljene. Zato so tretji odstavek iz 5. člena pred razpravo in sklepanjem v občinski skupščini črtali. To pa seveda ne pomeni, da je tako problem rešen in bo tudi v prihodnje ostalo vse po starem. V razpravi na skupščini samoupravne stanovanjske skupnosti je bilo rečeno, da imajo to vprašanje v škočjeloški občini rešeno že vrsto let. Prispevek etažnih lastnikov v objektih, kjer so dvigala in centralno ogrevanje, je v odstotku največji glede na normalno stanarino, nižji, kjer je samo dvigalo ali samo centralno

ogrevanje, in najnižji, kjer recimo nimajo ne enega ne drugega. Kot primer so navedli razpon 13 odstotkov (najnižji), 18 odstotkov (samo centralno ogrevanje ali samo dvigalo) in 21 odstotkov od normalne stanarine (centralno ogrevanje in dvigalo). Predlog odloka je zdaj v tržiški občini takšen, da bi veljala mesečna akontacija le za tekoče vzdrževanje, za večja investicijska oziroma vzdrževalna dela pa takrat, kadar bi se pokazala potreba. Takšna rešitev pa je v posameznih primerih lahko dvorezen meč, če vemo, da je vsaka tovrstna investicija običajno dokaj velik zalogaj, ki ga bodo etažni lastniki verjetno bolj težko »pogoltnili.«

A. Žalar

NAŠ SOGOVORNIK

Danica Marc

Zmanjševanje povratništva

Kranj — Domala v vseh gorenjskih občinah so tako kot v kranjski že začeli skrbeti za odpuščene zapornike, tako kot to predvideva zakon o izvrševanju kazenskih sankcij. Medtem ko so se poprej stanovanjski problemi, težave z zaposlovanjem, življenjem v družbo in družino šele začele reševati, ko je bivši zapornik prišel s prestajanja kazni, zdaj poteka priprava na ponovno vključitev v normalno delo in življenje že med prestajanjem kazni, tako da je prehod iz zapora v normalno življenje kar najbolj pripravljen.

»Brez težav seveda ne gre,« meni Danica Marc, ki pri kranjskem Centru za socialno delo vodi skupino za postpenalno pomoč. V centru so poleg socialnega delavca še predstavniki skupnosti za zaposlovanje, stanovanjske skupnosti, delavske univerze in zdravstvenega doma. »Če namreč oseba, ki je prestala zaporno kazen, na prostosti znova nleti na velike težave, predvsem glede zaposlitve, je dosti večja možnost, da ponovno stopi na kriva pota.«

Ali je v delovnih organizacijah kaj odpora proti delavcem, za katere se ve, da prihajajo iz zapora?

»Seveda je odpor. V Kranju smo uvedli nov način prepričevanja, če temu lahko tako rečem. Delovna organizacija sklene s skupnostjo za zaposlovanje pogodbo, po kateri sprejme takega delavca za določen čas, osebni dohodek pa do polovice prispeva skupnost za zaposlovanje. Če po preteku določenega časa v delovni organizaciji ocenijo delo tega delavca kot uspešno, ga sprejmejo za nedoločen čas, sicer pa mu delo preneha.«

Kako pa okolje sprejme nekdanjega obsojenca?

»Človek, ki je kazen odslužil, je sicer prost, vendar ga okolje še naprej kaznuje. Če se osebnim težavam pridružijo še nezaposlenost, iskanje stanovanja, je lahko pot nazaj v zapor kaj kratka. Zato si s takšno pomočjo, v delovnih organizacijah pomagajo tudi socialni delavci kot svetovalci, prizadevamo zmanjšati povratništvo, ki je tako v Kranju kot v Sloveniji kar visoko. Konec preteklega leta je bilo namreč v zaporih okoli 50 kranjskih občanov, od tega polovica ni bila prvič. V to število so zajeti tudi občani, kaznovani zaradi prometnih nezgod, le-ti pa navadno na prostosti potem nimajo takih težav kot zaporniki, kaznovani zaradi kriminalnih dejanj.«

Kakšni pa so doslej bili uspehi?

»Veseli smo, če lahko nekdanjega zapornika zaposlimo in se izkaže kot dober delavec. Kako pa bo nov način pomoči, ki smo jo uvedli pred dobrima dvema letoma, vplival na zmanjševanje povratništva, se bo pokazalo šele čez nekaj let.«

L. M.

Pri mladih je treba začeti

Občinska raziskovalna skupnost Kranj želi več sodelovanja mladimi na šolah — Najbolj delavni mladi kemiki — Mentorji naj bi bili spodbujevalci za inovatorsko delo

Kranj — Le ozek krog ljudi se pri nas ukvarja z inovacijami. Tudi materialno motiviranje delavcev ga, kot kaže ne razširi. Zato, poudarjajo pri svetu Občinske raziskovalne skupnosti v Kranju, je treba za inovacijsko delo navduševati mlade, že osnovnošolce in srednješolce. Saj so organizirana razna tekmovanja, natečaji, tabori, kamor se mladi javljajo, največ s področja matematike, fizike in kemije, vendar bi bilo treba najti še nove oblike, da bi pritegnili mlade k inovacijam. Na Gorenjskem so trenutno najbolj delavni kemiki in dosejajo tudi lepe uspehe.

Predvsem je treba mlade vključevati neposredno v delo. Lahko bi priskočili na pomoč pri pripravah raznih razstav inovacij. Tam bi lahko tudi razstavili dosežke mladih, ne le inovatorjev iz delovnih organizacij.

Že več let zopred ugotavljajo, da so mladi zainteresirani in tudi ustvarjalni, toda ko odidejo na šolanje v Ljubljano in drugam, ostane za njimi praznina. Za delo mladih inovatorjev bi se morali bolj angažirati njihovi mentorji, kajti ti ostanejo v kraju in le ti so lahko vez med novo

generacijo, ki prihaja, in dosežki, ki so bili tu že ustvarjeni.

Da bi inovacijska dejavnost na šolah bolj zaživela, se bodo v kratkem dobili vodje aktivov učiteljev matematike, fizike, kemije in tehnične vzgoje, da se dogovore za oblike vsebine dela z mladimi.

Nova pridobitev Svilanita

Kamnik — Tekstilna tovarna Svilanit iz Kamnika praznuje letos 30 let svojega delovanja. Ta delovna je bilej bo njen kolektiv proslavil z več dosežki. Tako bodo danes, 23. septembra, ob 14. uri odprli v Svilanitu novo skladišče surovin in prenovljeno kotlovnico ter nov dom gasilcev pa enote civilne zaščite. Ob tej priložnosti bodo izvedli člani prostovoljnega gasilskega društva Svilanit in gasilskih društev, s katerimi Svilanit sodeluje, krajšo vajo; v njej bodo sodelovale tudi enote civilne zaščite. Po vaji se bodo gostje zbrali na pogovoru o delovanju tovarne Svilanit.

Sneguljčica ne piše nalog

Prav je, da varčujemo na vseh področjih. Tega bi se lahko zavedali že znatno prej, da imamo namreč rezerve in da smo marsikje zajemali z veliko žlico, tako, da danes komajda lahko verjamemo, da bo treba tako zelo zategniti pas.

Rezerve — pa še zelo znatne — smo imeli in imamo tudi v šolstvu in v izobraževanju nasploh. Po splošnem mnenju — in le splošnem, kajpak — je bilo in je v našem izobraževanju vse preveč eksperimentiranja, od učbenikov do usmerjenega izobraževanja nasploh, do uvedbe interesnih dejavnosti, da ne govorimo o dragi celodnevni šoli pa o vseh racionalizacijah nasploh. Dislocirani oddelki gor, dislocirani oddelki dol, zdaj tu zdaj tam, vsakoletno spreminjajoči se programi, ki so samo begali učitelje in šolarje, do stimuliranja, ki sloni na učnem uspehu in so bili potem vsi razredi 99 odstotno uspešni, do pokienih usmeritev, kjer se še do zdaj ni prav vedelo, kaj je deficitarno kaj suficitarno — kar zgovorno pričajo nezaposleni diplomanti. Strokovnjaki sem in tja, strokovne službe in dragi denarji, da o »brezplačno« dragi šoli sploh ne govorimo.

Človeku je kar nekam hudo, da so zdaj ob dragih zvezkih in večnem godrnjanju staršev že otroci tako zbegani, da sami prihajajo do takšnih odločitev, da dve ali tri učenke skupaj naročijo Pionirski list. Učenci se enostavno bojijo, da bodo starši doma spet začeli, da vseh Mladin in Pionirskih listov poleg malice, copat, krožkov že ne bodo plačevali!

Če se ze pri vsem gremo in smo se šli »na veliko«, pa smo zanesljivo zategnili pas ob raznih prireditvah za otroke. Samo spomnimo se, kako zelo smo razpravljali o prireditvah dedka Mraza, ga opredelili celo z dogovori in sporazumi za tistih 30 dinarjev, kolikor naj bi mu za vsakega otroka potisnili v koš! Tu nam resnično ni zmanjkalo energije in ne varčevalne vneme in tudi večje prireditve smo organizirali z levo roko! Za otroke je pač vse dobro in smo jih vozili na neosebne in pompozne dedkomrazovske spektakle. Če smo pa že začutili, da tu nekaj manjka in da bi otrok vendarle doživljal svojega dedka veliko bolj občuteno, prizadeto in nekaj več topline, smo mu omogočili privatni nastop v manjšem krogu. A še tu mu je večkrat »slam-pasto« visela prilepljena brada, da so otroci opazili. Sneguljčica pa se je mimogrede naglas pozanimala pri zajčku, češ, Ančka, le kaj je jutri za nalogo?

Od takšnega dedka Mraza nihče nič nima, če nam seveda ni le za lastno otročjo zabavo. Pa gremo lahko zdaj, ko dedek Mraz še brez skrbi spi, lahko staviti, da bo letos prav enako, če se ne bomo prav tu šli še hujskih in odločnih stabilizacijskih ukrepov.

Seveda — ugovori številnih so — le kaj ima ta malenkostni dedek Mraz pri milijardah za otroško vzgojo in izobraževanje, pri vseh ogromnih problemih, veliko pomembnejših?

Nič. A sreča, da je vse — relativno ... D. Sedej

Stavbnih zemljišč je premalo

Jesenice — V jeseniški občini je značilno, da že več let, precej pri-manjkuje stavbnih zemljišč, zato ima ob teh in vseh ostalih problemih komunalne ureditve komite za urejanje prostora nemalo težav. Kaj o problemih urejanja prostora v jese-niški občini meni predsednik komi-teja Jože Zidar, diplomirani gradbe-ni inženir?

«Stalno pomanjkanje stavbnih zemljišč je resnično precejšnji pro-blem; prostor, kvaliteten, pa je treba ohraniti in smotrno načrtovati na-daljnjo gradnjo. Tudi v jeseniški ob-čini smo se ravnali po zakonu o var-stvu kmetijskih zemljišč in sprejeli uskladitev z republiški planskimi dokumenti. Zdaj pripravljamo urba-

Kranjska mlekarna v nezavidljivem položaju izgubam ni videti konca

Vprašanje je, kdaj se bo kranjska mlekarna otepla »rdečih šte-vilk«. Večjih podražitev mlečnih izdelkov ni pričakovati, devizni dolg pa zaradi vedno večjih tečajnih razlik vse bolj bremeni do-hodek.

Kranj — Položaj slovenskega mle-karstva še nikdar v povojnem obdobju ni bil tako klavrn kot letos. Večina mlekarn se nahaja v izgubah in kranjska ni nobena izjema. V prvem četrtletju je imela 16 milijonov di-narjev izgube, ob polletnem zaklju-čnem računu pa so številke kljub sprejetemu sanacijskemu programu in marčevskim podražitvam mlečnih izdelkov presegle mejo 35 milijonov. Izračuni so pokazali, da so k neza-vidljivemu položaju kranjske mle-karne največ pripomogla pesoraz-merja med odkupno in maloprodaj-no ceno mleka. Razlika med njim je bila tako majhna, da ni omogočala donosnega gospodarjenja. Mlekarna je pri predelavi vsakega litra mleka prispevala 2,5 dinarja izgube. Mleko je plačevala 17 odstotkov dra-žje, kot ga je vnovčila pri prodaji svojih izdelkov.

V izgubah so se letos znašle tudi nekatere slovenske mlekarnice, ki ni-so obremenjene s plačilom dolgov. Kranjska je zaradi velikih vlaganj v preteklosti zabredla še v toliko večje težave. Vsako leto mora poleg dinar-skega posojila odplačati 322 tisoč do-larjev deviznega kredita in ne tako malo obresti. Mlekarna je dosedan-je obveznosti do tujine s pomočjo Lju-bljanske banke izpolnila, ne pa tudi do banke. V KZK-jevi temeljni orga-nizaciji se zato prizadevajo, da bi čimveč deviz zbrali v kombinatu. Od-plačevanje dolgov zaradi vedno več-jih tečajnih razlik med dinarjem in dolarjem močno obremenjuje doho-dek mlekarnice. Ker večjih podražitev mleka in mlečnih izdelkov ni priča-kovati (zaradi zaščite delavčevega standarda), se zastavlja vprašanje, kdaj se bo otresla »rdečih številka«.

nistične dokumente, problem pa je v tem, ker bo treba z dolgoročnim pla-nom spremeniti poselitve na posa-meznih območjih jeseniške občine. Prej smo načrtovali, da bomo v pri-hodnjih letih največ lahko gradili na žirovniškem območju, kaže pa, da v Žirovnici ne bo na voljo toliko zem-ljišč zaradi nove zakonodaje o ure-janju prostora.

V petih letih, do leta 1985, smo načrtovali 1200 stanovanj, vendar pa prostor potrebuje tudi industrija, go-spodarstvo. Zdaj se zaključuje grad-nja na Hrušici, na Jesenicah, po letu 1985 pa nam bo resnično težko najti ustrezna zemljišča za gradnjo stano-vanj.

Izvršni svet je sprejel osnutek za-vidalnega načrta Kranjske gore,

kjer trenutno primanjkuje žičnic, nasploh pa načrt nakazuje nadaljnjo izgradnjo centra Kranjske gore z vsemi objekti, ki jih turistično sre-dišče potrebuje. Kranj naj bi dobil lepši izgled in tako poskrbel za boljšo turistično ponudbo, predvsem z apartmaji. Mislim, da mora prevla-dati širši družbeni interes; sprejeli bomo vse umestne predloge in pri-pombe, žal pa ne bomo mogli upo-števatih posamičnih interesov. Kranj-ska gora mora postati bolj urejena, komunalno opremljena, kar je še posebej pereč problem.

Cestna infrastruktura, tudi grad-nja zdajšnje obvoznice, se nujno po-vezuje z izgradnjo karavanskega predora. Le-ta je v planskih srednje-ročnih republiških dokumentih, a kot vemo, za nadaljnjo izgradnjo ni denarja.

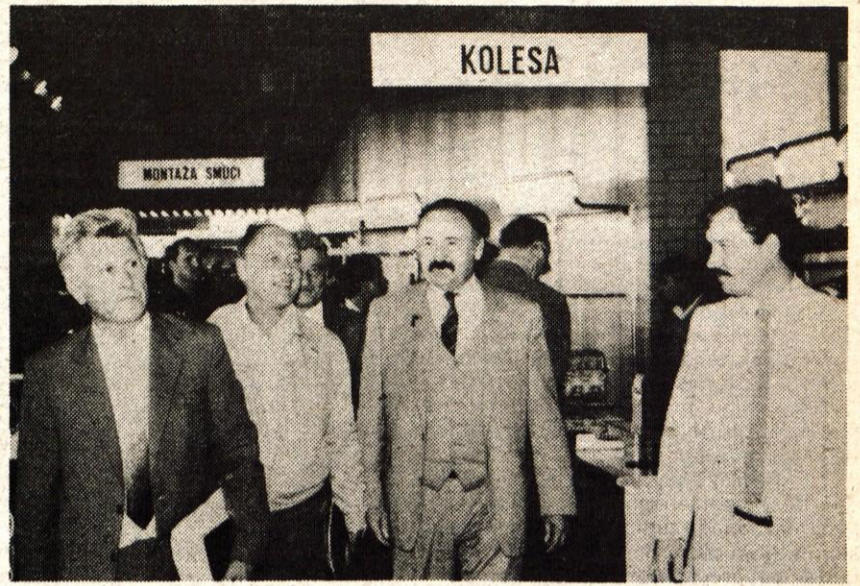
Če še govorimo o družbeni izgrad-nji stanovanj, moram povedati, da je načrtovana gradnja v Žirovnici od-padla, gradili se bodo le manjši za-sebni kompleksi. Interes po zemlji-ščih za gradnjo zasebnih hiš je velik, usklajuje ga stanovanjska zadruga Železar. Tako se načrtujejo manjša naselja zasebnih hiš v Ratečah, v Kranjski gori, na Dovjem, v Žirovni-cici, začeli bomo graditi Rodine 2, kjer bo 60 hiš. Pomembna nalozba je se-veda tudi izgradnja smučišč za ume-tni sneg in žičnice v Podkorenu.

Precejšen problem je komunalna opremljenost stavbnih zemljišč. Do-menili smo se, da so stanovanjska in komunalna sredstva skupaj, tako da bi se stanovanjska sredstva nekoli-ko zmanjšala, komunalna pa zaradi problemov povečala. Vendar pa delo-vne organizacije dokaj »slabo« zdu-ružujejo sredstva za stanovanjsko iz-gradnjo in jo tako onemogočajo.

Gradi se vodovod Završnica, ki naj bi v končni etapi povezal Peričnik in zagotovil vsem občanom dovolj pitne vode; Završnica je velikega pomena tudi za jeklarstvo. V občini ostaja ne-rešeno vprašanje odlaganja komu-nalnih odpadkov, kar smo uredili ta-ko, da bomo dve leti odpadke zasipa-li z zemeljskimi materiali, pripravlj-a pa se program deponije na Mali Me-žaklji za vso občino. Od čistilnih na-prav imamo eno samo, pripravljamo pa se na izgradnjo centralne čistilne naprave. Projekti so že izdelani in tako bomo rešili problem odpadkov za center, kjer živi dve tretjini vse-ga prebivalstva jeseniške občine.

Ne tako majhen problem so vaška pokopališča, najbolj pereče je v Kranjski gori, težave imajo na Dov-jem, v Mojstrani, Žirovnici, kjer niti nimajo še lokacije. Letos smo usta-novili občinsko skupnost za ceste in upamo, da bomo po kategorizaciji cest in po programu ceste bolje vzdrževali. Prav tako so po katego-riзации kmetijskih zemljišč vsi urba-nistični načrti za občino naročeni, vzporedno z dolgoročnim planom, ki ga bomo sprejeli prihodnje leto.»

D. Sedej

Slovenijales odprl športni salon

Sedanja otvoritev v poslovnem centru v Ljubljani pomeni tudi postopno razširjanje tovrstne mreže v državi

Ljubljana — Slovenijales, ki je eden največjih jugoslovanskih izvoz-nikov, je bil doslej na domačem tr-žišču kot ponudnik športne opreme domala nepoznan. Zanimivo pa je, da je 1957. leta prav ta delovna orga-nizacija uvedla prodajo Elanovih smučí na tuje tržišče, kjer je danes, mimogrede povedano, Elan že trdno zastopan. Potem je Slovenijales vr-sto let uspešno izvažal na tuja tržiš-ča športno opremo in konfekcijo ter druge predmete za šport in rekreaci-jo. Doma in v tujini je bil poznan tu-di na področju inženiringa rekreativ-nih objektov, telovadnic itd.

Zdaj so se v Slovenijalesu-trgovini odločili, da vse bogate izkušnje na tujem prenesejo tudi na domače tr-žišče. Gre le za izpopolnitev ponud-be, saj se je tudi doma povpraševa-nje po različnih predmetih za šport in rekreacijo povečalo in kljub de-narnim težavam narašča. Tako so v ponedeljek v okviru poslovnega cen-tra Slovenijalesa-trgovine v Ljublja-ni na Titovi cesti odprli specializira-no trgovino — športni salon. Na 670 kvadratnih metrih razstavno-prodaj-nih površin so za široko potrošnjo pripravili zanimiv in strokovno iz-bran prodajni program. V salonu je moč najti opremo za kampiranje, ko-lesa, motorje, za vodni šport, ribi-štvo, lovstvo, alpinizem, za različne letne in zimske športe. Skratka, tr-govina, kot so poudarili ob otvoritvi,

ki naj bi zadovoljila povpraševanje vse bolj zahtevnega domačega kup-ca, ki pa hkrati ne bo konkurenca obstoječim prodajalnam športne opreme. Mimogrede povedano, je ta trgovina tudi uresničitev tistega po-slovnega cilja Slovenijalesa, da bi razpoložljive prostore čim bolj smotr-no izkoristili.

Kakšen bo v prihodnje program športnega salona Slovenijalesa v Ljubljani, morda še najbolje ilustrira naslednji podatek. 15 zaposlenih v trgovini, ki pomeni poleg doseda-njih sedmih tudi osmi in enakovred-ni oddelek ostalim v poslovnem centru, naj bi prihodnje leto ustvari-lo 120 milijonov dinarjev skupnega prometa. Tudi zato bodo morali ures-ničiti obljubo, da bodo v salonu po-stregli z nekaterimi deficitarnimi iz-delki, ki jih trenutno na domačem tr-gu ni moč dobiti.

Kot ena takšnih posebnosti in tudi novosti iz tega dela programa je bil na otvoritvi salona predstavljen Ela-nov trimlet. Gre za ceneno, univer-zalno telovadno orodje za dom in de-lovno mesto, ki omogoča izvedbo več kot štiridesetih elementarnih vaj. Projektant, dipl. inž. arh. Janez Ur-banc iz Elana, ki ga je ob tej priliki predstavil, je poudaril, da gre za oro-dje, ki ga je moč namestiti v vsakem prostoru in naj bi pomenilo vrste »hi-šni klicaj« za ohranjanje neke vzdr-žljivosti.

A. Žalar

Skrb za energetska enakomeren razvoj Gorenjske

KRANJ — Na tradicionalnem srečanju delavcev delovne organiza-cije Elektro Gorenjske, ki je bilo v hali A Gorenjskega sejma, v petek, 16. septembra, je v imenu organiza-torja DSSS dejal njen vodja Tomaž Jamnik: »Težke gospodarske razme-re zadnjih let niso obšle elektrogos-podarstva, zato ni čudno, da se tudi letos ne moremo pohvaliti z otvorit-vijo kakega pomembnega novega elektroenergetskega objekta. Dotra-jane in ponekod preobremenjene na-prave zahtevajo več skrbi in več ne-ga, povečujejo stroške, čeprav so po-rabljena investicijska sredstva ustrezno manjša.«

»Zadolženi smo za preskrbo z elek-trično energijo na območju, ki je prav gotovo specifično. Dolga leta je Gorenjska veljala za najrazvitejšo regijo, tudi v energetskega smislu. To že dolgo ne velja več, kruta resni-ca je, da živimo na energetska pasiv-nem področju, ki je posebno v viri električne energije slabo povezano. Sedanja suša v investicijskih vlagan-jih daje malo upanja, da bodo ome-njene šibke točke kmalu odpravljene in prav to najbolj zaskrbljuje. Opozoriti velja, da energija postaja vse pomembnejši omejitveni faktor razvoja gospodarstva, kar nalaga no-ve obveze tako porabnikom ko nam izvajalcem. Skrb za energetska ena-komeren razvoj regije in republike bo vse pomembnejša. Novoustano-vljena energetska skupnost, s katero se že lahko pohvalimo na Gorenj-skem, lahko prav na področju skrbi za enakomeren razvoj in odigra po-membno vlogo, mnogo pomembnej-še kot preživele samoupravne obli-ke, seveda ob zavzetem sodelovanju vseh odločujočih faktorjev.«

V nadaljevanju je Tomaž Jamnik dejal, da so delavci DO Elektro Gorenjska, delavci panoge posebnega družbenega pomena. Zagotavljanje stalne dobave kvalitetne električne energije je osnovna usmeritev de-

javnosti in pomeni zapleteno nalogo, ki zahteva stalno budnost, pravočasno planiranje, vzorno vzdrževanje, pomeni pa tudi zagotavljanje finančnih sredstev v zadostni višini.

»S sprejetimi samoupravnimi akti leta 1980 smo omogočili, da je zažive-la DO Elektro Gorenjska. To je bil lep uspeh, ki smo ga z utrjevanjem samoupravne organiziranosti z leti še povečevali. Odgovorno opravljan-je nalog je porodilo zaupanje, sode-lovanje se je krepilo in uspehi niso izostali. Dosledno in vzorno opravljanje lastnih nalog, zaupanje in ne podcenjevanje nalog sosedaj je pot, po kateri bomo tudi v tako razdro-bljenem kolektivu po celi Gorenjski, kot je naš, lahko dosegli cilje, ki smo si jih zadali,« je zaključil Tomaž Jamnik.

V kulturno-umetniškem programu so sodelovali »Fantje s Praprotna«, program pa je povezoval Milan Krišelj. Letos so bila prvič podeljena odlikovanja predsedstva SFRJ, kate-ri je izročil odlikovancem, predse-dnik MS ZKS za Gorenjsko, Štefan Nemeč. Red zaslug za narod s srebr-no zvezdo so prejeli: Srečko Beniger, Janez Gašperič in Drago Štefe; red dela s srebrnim vencem: Ivan Artač, Stane Dobravec, Oto Gaber, Alojz Jošt, Jože Koželj, Franc Pod-jed, Franc Premru, Franc Stroj, Eva Svetina, Franc Tehovnik, Jože Turk; medaljo dela po Mirko Košan, Adolf Mohorič in Marija Višnar. Podelje-na so bila priznanja delovnim orga-nizacijam za vzorno sodelovanje in sicer: skupščini občine Jesenice, Vodnogospodarskemu podjetju Kranj, DO Rade Končar — TOZD Generator Zagreb, Tiko Tržič in Upravi inšpekcijskih služb za Gorenjsko — Elektroenergetski inšpektorat Kranj. Za deset, dvajset in trideset let dela so priznanja prejeli tudi jubilarji dela.

D. PAPLER

NA DELOVNEM MESTU

Natakar mora biti tudi psiholog

Pozornemu gostu ne uide, kako se uglajenih kretenj, hitro, a ven-dar dostojanstveno približa njegovi mizi, vljudno povpraša po željah in medtem ko našteva in svetuje, z ostrim očesom pogleda, če je prt na gostovi mizi čist, poravnan, brez pepela, sicer bi takoj segel po njem. Predvsem pa že z enim sa-mim pogledom omeni gosta pred se-bim. Dokončno ga presodi ko gost naroča. V tri skupine jih deli. V odlične goste, ki bodo takoj poveda-li, kaj bi radi in že s samim to-nom glasu dajo vedeti, da hočejo samo to in nič drugega. V plašne, nebogljene goste, katerim poišče mizo, jim lahko našteva, svetuje. Tak gost nikoli ni zahteven. Zlahka mu bo prodal tisto, za kar mu je kuhar pravkar naročil, naj bolj po-nuja, ker ima tega še dosti skuha-nega, mora porabiti najprej. Ali pa mu bo lahko svetoval, kar ve, da hi-ša najboljšega nudi. Tudi za pijačo bosta hitro zgovorjena. Tretji vrsti pa pravi kar rasistični gost. To so tiste vrste ljudi, ki pridejo v lokal tako, kot da so sami na tem svetu, mogočni, oblastni. Tak natakarja in drugih gostov sploh ne vidi. Le on mora biti postrežen. Ko naroča, gleda sobesednika pri mizi, ne na-takarja pred seboj, čeprav je naro-čilo namenjeno njemu, ne osebi po-

Miran Žido — natakar

leg... Pa vendar hoče, da se mu ves posveti!

Taki smo torej v očeh natakarja, ki zna presoditi človeka. Vsak na-takar bi moral imeti to v sebi in z leti se temu zagotovo privadiš. To-da Miran Žido je vendar še tako mlad! Osemnajst let mu je komaj, šele prvo leto samostojno dela. Pr-va njegova služba je pri Jeršinovih na Kokrici.

Iz Premurja je doma. Od tam so naši najboljši, najprijetnejši in najpridnejši natakarji. Miran je doma iz Bodoncev, z Goričkega. Miličnik je hotel postati, že spre-jemne izpite je naredil, potem so pa ugotovili, da je kratkoviden. Znova se je bilo treba odločiti. To-krat se je navdušil za kuharja, a so ga v Zvezdi v Murski Soboti prepri-čali, naj bo raje natakar, kajti z očali v kuhinjo, kjer je toliko sopa-

re, nikar. Tudi doma so mu prigo-varjali, naj gre za natakarja. A v začetku svojega uka sploh ni vzel resno. Niti za jedi se ni zanimal. V drugem letniku je imel celo po-pravnega zaradi nepoznavanja jedi. V tretjem letniku, ko ga je v go-stinski šoli v Radencih dobila v ro-ke profesorica za strežbo Inge Krapše, markantna, inteligentna osebnost, dostopna tako, da so učenci občutili, kot da so ji enaki, je začel drugače gledati na svoj poklic. Postajal je natakar z dušo in telesom, kot pravimo. Prakso je opravil v Moravskih Toplicah, a vseh niso mogli obdržati. Tik pred novim letom lani je v Pomurskem vestniku ugledal oglas Jeršinovih iz Kranja. Ponudil se je in ostal. Da se je dobro vživel v gostinstvo, sta veliko pripomogla Jeršinova, poudari, kajti sama sta mlada. De-bate v kuhinji so pripomogle k boljše-mu poznavanju jedi, da lah-ko gostu jed do podrobnosti razlo-ži. To je zelo pomembno. Kranjski zrezek, ki ga pečijo pri Jeršinovih, je na primer ena takih jedi, ki jih zelo rad priporoča; naravni zrezek, polnjen z močgani, polit z dobro omako in še zelenjavna priloga. Odlična jed!

Z navdušenjem govori, in da je rojen natakar, potrjuje vsak nje-gov gib. Toda v gostinstvu ne bo ostal, pravi. Do vojaščine, potem bo šel še malo v svet. Vleče ga na vzhod, v Orient. Vedno je občudo-val eleganco gibov. Tam je vse to doma. Pobljže bi rad spoznal te de-žele in ljudi. Do takrat bo ostal na-takar. A brez skrbi. Natakar s sr-cem, postregel vas bo vljudno, z vsem potrebnim spoštovanjem.

D. Dolenc

Gasilci v Kropi praznujejo 90 let društvenega dela

Letos mineva devet desetletij od ustanovitve požarne brambe v Kropi — Velik razvoj gasilstva do današnjih dni — Jubilej bodo proslavili z več dogodki konec tega tedna

Kropa — Vse večja nuja po zaščiti pred nevarnostmi ognja je narekovala ustanovitve požarne brambe tudi v Kropi, nekdanj majhnem naselju kovačev pod Jelovico. To se je zgodilo, kakor je zapisano v matičnih knjigah, 26. julija 1893. leta. V ustanovnem odboru društva so bili tedaj ljudje, ki so že naslednje leto snovali zadrugo Plamen.

Ob ustanovitvi je gasilska četa imela 40 članov, katerim so zaupali dolžnosti plezalcev, gasilcev, trobentačev in varuhov. Ustanovitev in delo požarne obrambe so denarno podprli rojaki, ki so živeli drugod in jim je njihov kraj veliko pomenil. Iz pripovedi prednikov so namreč vedeli za nevarnosti požarov in povodenj; po katastrofalnih poplavih 1739. leta so že ustanovili službo nočnega čuvaja, kar je pomenilo pravzaprav tudi začetek požarnega varstva.

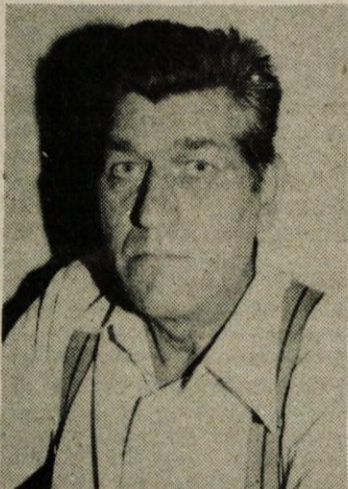
Gasilec v Kropi dela ni manjkalo, saj je v lesenih hišah z odprtimi ognjišči večkrat zagorelo. Prvi veliki požar je junija 1901. leta upepelil 14 hiš, dve pa so gasilci podrli zaradi nevarnosti širjenja ognja. V drugem požaru, ki je bil podtaknjen, sta oktobra istega leta zgoreli dve hiši in dve so podrli. Do prve svetovne vojne so morali gasilci pogosto na pomoč v gašenju požarov. Ob tem so izpolnjevali tudi druge velike naloge. Leta 1904 so zgradili nov gasilski dom, ki so ga 1913. leta delno preuredili za kulturne namene. Že od 1905. leta je namreč organizirano delovala gasilska godba na pihala, pozneje pa se je razmahnila dramska dejavnost.

Društveno delo med obema vojnama označuje prizadevanje za izboljšanje tehnične opremljenosti in pridobitev novih gasilskih prostorov. Na pobudo rojaka Andreja Zupana, izdelovalca gasilske opreme, so v Plamenu naredili 1921. leta prvo motorno brigadno. Le-to je Zupan izpopolnil in deset let pozneje izdelal novo motorko. Velika pridobitev je bil tudi nov gasilski dom, ki so ga začeli graditi po 1930. letu s pomočjo zadruge Plamen.

Po drugi svetovni vojni, v kateri je padlo 12 članov društva, so gasilci obnovili društveno delo. Na obnovitvenem občnem zboru začetek 1946. leta so izvolili nov odbor in se dogovorili za nove naloge, predvsem pomlajevanje društva.

Velik napredek gasilstva

»Do ustanovitve samoupravne interesne skupnosti za varstvo pred požari, pred desetimi leti je gasilsko dejavnost omogočala samo podpora delovnih kolektivov in krajanov,« se spominja današnji predsednik GD

Kropa ZDRAVKO ŽABERL, ki je postal član društva 1946. leta. Kljub temu se je gasilska opremljenost stalno izboljševala. Leta 1963 smo dobili prvo Rosenbauerjevo motorno brigadno, 1977. leta nov gasilski dom in lani drugo brigadno. Imamo tudi orodni avto, dihalne aparate, vso klasično gasilsko opremo in aparate za UKV zveze.

V društvu je danes 78 članov, med njimi po ena pionirska in mladinska desetina. Pred njimi so mnoge zahtevne naloge. Skrbijo za požarno varnost na območju KS Kropa z naseljem Stočje in Brezovica, pa krajev Rovte, Češnjica, Jamnik in Vodiška planina ter hkrati sestavljajo požarni podsektor za domačo industrijo. Usposobljenost ohranja z več mokrimi in suhimi vajami med letom, s sodelovanjem na raznih gasilskih tekmovanjih in urjenjem v gasilskih enotah civilne zaščite.

»Glede na ocene rednega dela in rezultate tekmovanj,« naglašja predsednik društva, »so naši člani dobro pripravljeni za gašenje in reševanje. Seveda je ob tem pomembno preventivno delo — od skrbi za izboljšanje požarnega varstva v stanovanjskih stavbah in sodelovanja pri požarni preventivi v industriji s svetom za požarno varnost v sestavljeni organizaciji Slovenske železarne, do vzgoje mladih na obrambnih dnevih in prebivalstva na predavanjih ter drugih akcijah. Razen tega, da smo tesno povezani s sosednjimi gasilskimi društvi, zlasti pri usposabljanju, gojimo v svojem društvu športne

in družabne dejavnosti ter se vključujemo v vse aktivnosti v domačem kraju.«

Svečano ob jubileju

Za prizadevno delo so GD Kropa doslej nagradili z več priznanji. V društvu hranijo pohvale krajevnih družbenopolitičnih organizacij, leta 1979 je radovljiška gasilska zveza podelila gasilcem iz Kroke občinsko gasilsko priznanje druge stopnje, lani pa je poklicna gasilska reševalna enota jeseniške železarne izročila društvu priznanje za sodelovanje.

Tudi društvo izraža hvaležnost za pomoč. To bo posebej opazno med praznovanjem letošnjega društvenega jubileja konec tega tedna. V soboto, 24. septembra, ob 16. uri bo v Kropi najprej velika vaja v gašenju in reševanju ob domnevni eksploziji v polinski postaji. Na njej bo sodelovalo 6 desetih gasilskih društev iz radovljiške občine in gasilska enota jeseniške železarne.

Istega dne ob 19. uri bo slavnostna seja upravnega odbora društva, na kateri bodo člani in gostje prisluhnili poročilu o delu. Zatem bodo podelili priznanja delovnim organizacijam, ki so prispevale denar za nakup motorne brigadne, okrog 35 društvenih priznanj in plaketo najstarejšemu članu društva.

V nedeljo, 25. septembra, bodo ob poldruhi uri popoldan začeli sprejemati udeležence osrednje prireditve ob 90-letnici društva. Ob 14. uri bo parada, na kateri bodo sodelovali člani 38 gasilskih društev iz radovljiške občine. Po njej bo proslava, med katero bo zbrane pozdravil predsednik društva, slavnostni govornik pa bo predsednik skupščine KS Kropa Janko Peternej. Po kulturnem sporedu pevskega zbora Stane Žagar iz tovarne Plamen bodo podelili 3 republiška in 4 občinska priznanja društvenim delavcem. Sledilo bo družabno srečanje krajanov in drugih obiskovalcev.

Seveda društvo čaka mnogo nalog tudi v bodoče. Med drugim načrtujejo nakup kombiniranega gasilskega vozila in izgradnjo garaže zanj. Pri delu bodo dajali prednost izobraževanju predvsem mlajših članov, saj so potrebe po poveljniškem kadru velike.

Besedilo in slika: S. Saje

Praznik štirih krajevnih skupnosti

Letos mineva 39 let, odkar je okupator pregnal vaščane in požgal vas Gozd v tržiški občini

Križe — Krajevna organizacija zveze združenj borcev NOV Križe v tržiški občini povezuje borce v štirih krajevnih skupnostih: Križe, Pristava, Sebenje in Senično. Na območjih teh krajevnih skupnosti, ki imajo skupaj enajst naselij, danes živi blizu 4000 prebivalcev tržiške občine. Vsako leto skupaj slavijo krajevni praznik v spomin na dogodek, ki se je pred 39 leti trpko zarezal v življenje ljudi v tem delu. 7. oktobra 1944 se je namreč Kokrški odred v vasi Gozd boril z okupatorjem in belogardisti. Iz maščevanja je okupator potem pregnal vaščane in vas požgal.

»Za letošnje praznovanje se že nekaj časa pripravljamo,« razlaga predsednik krajevne organizacije ZZB NOV Križe, ki zajema člane — okrog 200 jih je — na območju štirih krajevnih skupnosti, Ivan Gregorc. »Lahko rečem ob tej priliki, da na tem območju dobro in aktivno delujemo vse družbenopolitične organiza-

Črtomir Zorec

POPOTNI UTRINKI IZ KRAJEV NA PODROČJU ŠKOFJELOŠKE OBČINE

(34. zapis)

Stari Železniki! Po svoje lep, zanimiv kraj — a vendarle rahlo tuj; po gradnjah, po zgodovini, po mentaliteti ljudi. Kot je na primer tudi Kropa tako samosvoja in drugačna, pa morda še dolenska Višnja gora in kraški Štanjel.

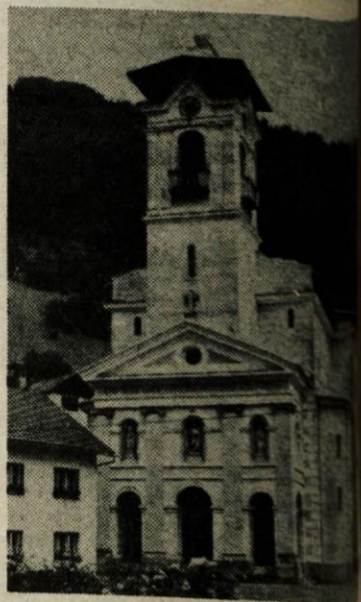
NASELITEV ŽELEZARJEV

Brižinski škofje, ki so bili fevdalni gospodarji loškega ozemlja, so imeli v lasti tudi vso dolino ob Selščici. Le-ta pa je bila sprva prazna in malo obljudena. Le gozdovi so bili njeno bogastvo, na obeh bregih. In pa rude, predvsem železna, ki so se dale že tedaj slediti po teh gorah.

Z listino, ki jo je škofom že leta 1277 izdal cesar Rudolf Habsburški, je loško gospostvo dobilo pravico do izkoriščanja vseh rud na svojem ozemlju. In tako se je zazdelo škofu Albrehtu, da bi gospostvo le neslo več dohodkov, če bi tudi železno rudo kopali, jo talili in kovali v razne izdelke, posebno žeblice. Zato je škof v letu 1340 poklical fužinarje iz Furlanije, po tradiciji prav iz Palmanove in tamkajšnjega območja. (Ena od najstarejših železnikarskih hiš se še danes imenuje »Planada«; morda kaže to ime spomin na furlanski kraj, od koder so prišli prvi fužinarji strokovnjaki Jacomo, Zhab, Muron, Monfiodin in drugi? — Vendar Valvazor v svoji Slavi vojvodine Kranjske (leta 1689) omenja še druge pomembne fužinarje, pač iz poznejših let: Plavec, Peri, Petrazzi in Amotta. Škofje so prvim fužinarjem in njihovim delavcem — naseljenikom dodelili ozemlje ob hitrotekoči Selški Sori, kjer stoje današnji Železniki. Prav tak kraj so železarji potrebovali za svoje delo.

Prav hudo pa železnikarjem — železarjem nikoli ni bilo. Tako pod škofovsko oblastjo, kot pozneje pod cesarsko — niso bili neuki kmetje ali preprosti gozdarji, pač pa so bili izvedeni delavci livarni, kovači in železarji. Trdno so se držali svojih pravic, saj so imeli celo svojega, neodvisnega rudarskega sodnika!

Železniki so prav kmalu zasloveli po svojem kakovostnem železu in iz-

Župnijska cerkev z zanimivim stropom v Železnikih

delkih, predvsem žeblic. Delalo se je v dveh fužinah in petih fužinskih gorila sta dva visoka plavža (eden še ohranjen — kot spomeniški spomenik kraja), v mnogih vigenj (kovačnicah) se je kovalo kar pri desetih ješah. Grodlja (surovega železa) se je izdelalo letno do sedemdeset centov; barigljice (votla mera izmero teže kovanih žeblice) se je vozilo vsako leto do štiri tisoč komolov v vrednosti prek 100 000 grodnarjev. Predvsem so izvažali sevel v bližnjo Severno Italijo, ki tedaj ni bila zaprta z visoko carino. (Leta je sredi prejšnjega stoletja povzročila krizo in tako močno prizadela železnike, da so si prav opomogli šele po osvoboditvi.)

Nekdanji »zlati časi« se zrcalijo v današnji čas ohranjenih velikih in lepих hišah pa tudi v neprikritem nosu prebivalcev na svoje podjetje in nadarjen prednike. — No, vtis sem vsaj dobil, ko sem se spuščal v pogovore s starimi železnikarji. Tudi s pokojnim profesorjem Francetom Koblarjem, s katerim sva se poznala.

VAŠA PISMA

STARŠI POZOR — LETO STABILIZACIJE

V torkovi izdaji Glasa z dne 6. septembra je bil objavljen povzetek pisma, v katerem so »številni očividci« iz Loke in Kranja kritizirali kopanje otrok v Evinem kostumu v letošnji avgustovski izmeni v Pineti pri Novigradu. Pravzaprav sem nekaj takega pričakoval, saj smo imeli s tem že nekaj sitnosti v Pineti. Na koncu ste objavili pripombo, ki mi je bila všeč. Rad bi, če bi objavili tudi moj odgovor. Sem eden od vzgojiteljev, ki smo odgovorni za »nemoralo« in »težko gospodarsko stanje slovenske tekstilne industrije«. Upam, da ne bom preveč piker do »številnih očividcev« oziroma treh upokojenk iz Kranja in Škofje Loke. Članek podpisite samo z D. B. Tržič, sicer pa vam pošiljam polni naslov.

»Številnim očividcem« iz Loke in Kranja bi rad povedal, da sem se že avgusta v Pineti težko zadrževal, da nisem prsnil v smeh ob številnih pripombah o kopanju desetletnih deklic brez kopalok. To se je brez posebnih zapletov in senzacij dogajalo tudi prejšnja leta in to pri skupini najstarejših deklic in dečkov. Je kaj slabega v tem, če se skupina nekaj popoldnevo za dve uri umakne na samotnejši predel obale, da si otroci pregrejejo tudi tiste predele telesa, ki jih sicer leto in dan zakriva tekstil. Gledalci so v takih trenutkih posem odveč in to je prav tako veljalo za priletne tovarišice. Imenujmo jih očividci iz Loke in Kranja. Slovenska tekstilna industrija zaradi takšnih nemoralnih izpadov ne bo prišla na boben, sploh pa ne tržiška BPT, ki se s »konfekcijo za pračloveka« tako ali tako ne ukvarja. Kaj bi odgovorile očividke na besede mame ene izmed deklic iz skupine sociologinje (to ni res), ko je ob vrnitvi v Tržič tovarišico vprašala: Zakaj pa se niste smele več kopati brez kopalok?

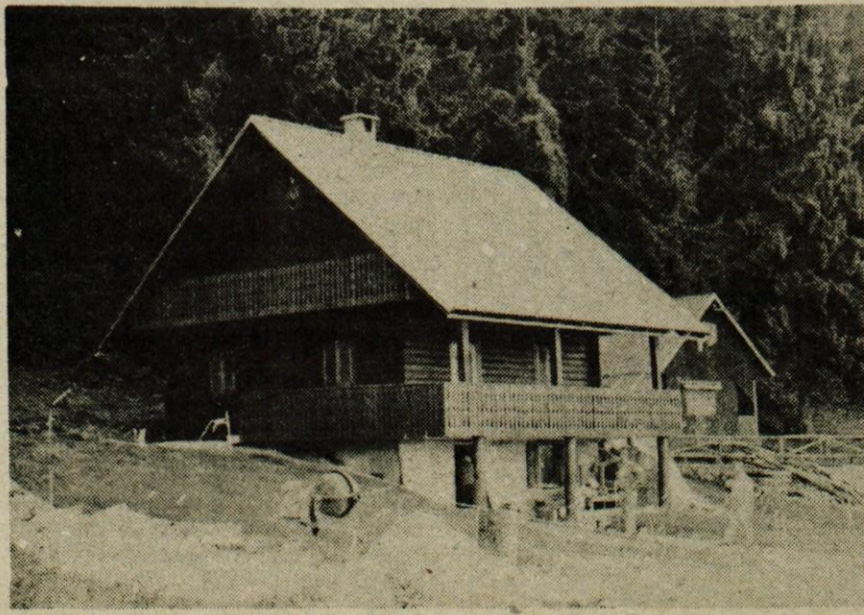
Mi, ki že več let skrbimo, da se otroci zdravi in nasmejani vračajo z dvajsetdnevnih počitnic na morju, svetujemo, naj se tudi že omenjeni očividci bolj posvetijo svojemu dopustu. Če imajo dovolj časa, naj si ogledajo nemške, italijanske, nizozemske in jugoslovanske družine, ki se veselo kopajo v bližini letovišč in se »vživljajo v življenje pračloveka.«

D. B., Tržič

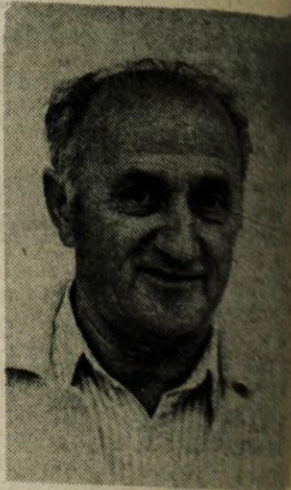
ZAHVALA:

Oskrbovanci Doma upokojenec na Planini se zahvalujemo vodstvu doma za piknik, ki so ga pripravili za nas 8. septembra v atriju doma. Posebna zahvala gre kuharicam za odlično obaro in dobrote, pečene na žaru. Zahvala strežnemu osebju, ki nas je pridno zalagalo s tekočimi zadevami. Hvala organizatorjem tombole z bogatimi darili. Vsem še enkrat hvala. V imenu oskrbovancev

Lado Bratoš

Lovska družina Udin boršt bo 2. oktobra ob 10. uri na Veternem odprla svojo lovsko kočjo.

Predsednik krajevne organizacije ZZB NOV Križe Ivan Gregorc. Na slovesnost, ki bo 9. oktobra dopolnilo v Gozdu, še posebej rabimo borce Kokrškega odreda.

te, vedno znova ugotavljamo napredek na različnih področjih. Tako na primer danes vsaka krajevna skupnost svoje prostore za sestanke oziroma samoupravno delovanje imamo prostor za kulturne prireditve v šoli v Križah, s katero zelo dobro sodelujemo. Sorazmerno dobro je urejena na območju krajevnih skupnosti preskrba, čeprav bo v dočnem naselju, ki nastaja v Seničnem, treba slej ko prej misliti tudi na trgovino. Minulo zimo smo priredili prevoz učencev v šolo. Prevedela pa nas še čaka na komunalnem področju. Precejšen problem še vedno predstavlja urejevanje cest. Tudi va je še preskrba s pitno vodo. Tako na primer resno razmišljamo, da naredimo na Veternem svoj vodovod, je med obiskom pred dnevi povedal Ivan Gregorc.

Na sklepno slovesnost ob letošnjem prazniku, ki bo 9. oktobra ob 10. uri v Gozdu, sledilo pa ji bo tovariško srečanje pri postojanki Planinskega društva Križe, še posebej za borce Kokrškega odreda.

A. Zabr

Poljska: Nastop naše folklore pred žirijo

Plesalci, plesalke, godbeniki in strokovno vodstvo so se z avtobusom septembra odpravili na Poljsko.

Kdo so bili vsi našti potniki? Razen šoferja so vsi člani Kulturno-umetniškega društva Sava Kranj. Zastopali so naše državne barve na festivalu visokogorske folklorne v Zakopanah na Poljskem.

Kje so Zakopane? Nekaj deset kilometrov vožnje od češke meje po severnem delu Tater naletimo, na vinskih okoli tisoč metrov, na prijeten zaselek med zelenimi iglavci, ki je bolj podoben večji vasi kot mestu, s 40 tisoč prebivalci. Samo v središču mesta je nekaj večjih stavb, sicer pa so obranjene izvirne poljske podeželske hiše. Tukaj se vsako leto odvija folklorni festival mednarodne širine. Letos je bil že petnajsti.

Kakšen je festival visokogorske folklorne? Najprej moramo napisati, da je posebnost festivala tekmovalnost, kot visokogorsko pa je mišljeno hribovsko rajanje, ples in običaji. Prav zaradi tega je bila na ta festival predlagana iz Jugoslavije ena od skupin iz Slovenije. Gorenjski plesi naj bi bili tisti, ki spadajo v to vrsto. Čeprav smo osnove o načelih in pravih festivala lahko razbrali že iz naslova, nas je vseeno zmedlo nekaj prevedenih dopolnil iz Prvil festivala. Pisalo je, da sta na festivalu zaželeni pestrost in širina programa iz kraja, od koder skupina prihaja. Zato smo takoj pomislili na pestrost programa savske folklorne skupine. Savčani so odpotovali na Poljsko v polni postavi, z nošami za plese vseh jugoslovanskih narodov. S seboj so vzeli kar devet različnih noš. Že sami lahko ocenimo, da razen slovenskih plesov ostali (šumadijski, bujevački, glamočki in tudi primorski plesi) nimajo veliko povezave s hribovskim folklorom. Tudi žirija je to hitro ugotovila in neugodno so ocenjevali celo plese iz Režije in Bele krajine.

Kljub temu se lahko pohvalimo, da so se Savčani kar dobro odrezali. Bili so tretji v skupini, kjer je nastopilo pet držav: Poljaki, Rusi, Francozi, Španci in Jugoslavlani. Gotovo bi bilo bolje, če bi plesali samo gorenjske plese in jih prepletli z našimi visokogorskimi običaji. Takšno je bilo tudi mnenje jugoslovanske članice 10-članske festivalne žirije Neve Trampus iz Titovega Velenja.

V naslednjih letih bo obrazložitev, kakšne in katere skupine naj bi sodelovale na festivalu v Zakopanah, bolj jasna. Na pripombo strokovne žirije bodo organizatorji pravila popravili. Vsaj tako so obljubili.

Popraviti bodo morali tudi pravila in način ocenjevanja, če se folkloro in narodne običaje sploh lahko ocenjuje. V strokovni žiriji je bilo do sedaj pet članov iz Poljske, ostalih pet

pa so izbrali iz držav udeleženk. Kdo je ob takšni sestavi žirije zmagoval, se ve. Prav bi bilo, da bi vsaka država udeleženka »prispevala« tudi svojega člana žirije. Letos so bile poleg Poljske s šestimi skupinami udeležence: Rusija, Češka, Madžarska, Bolgarija, Romunija, Francija, Španija, Italija in Jugoslavija.

Festival v Zakopanah je bil torej letos petnajsti. Savska skupina je bila v vseh teh letih sedma jugoslovanska grupa, ki se je udeležila srečanja »visokogorcev«.

Vse skupine se na tem festivalu v prelepem poljskem letoviškem centru predstavijo tudi domačinom severnih pobočij Tater. Savčani so imeli v svojem tedenskem bivanju v Zakopanah dvanaest nastopov. Sever-

da niso bili vsi celovečerni. No, če je bilo teh manj, so bili pa tisti »ta kratki« popostrani z vajami ali povorkami po mestu. Pa nič zato. Skupina, ki je v povprečju stara nekoliko čez 20 let, tak tempo lahko vzdrži. Če je treba, se povesele še izven obveznega programa in ocenjevanja. Je pa tudi prav, da se povesele. Le pravo družabno življenje v takšnih skupnostih je porok za uspešno skupno delo. Uspehi so pa tudi tretja mesta na festivalih mednarodnega pomena, ki so organizirani pod okriljem CIOFF (Mednarodni komite za organizacijo folklornih festivalov).

Še to: Festival je trajal osem dni in naši Savčani so se vrnili na Gorenjsko 13. septembra 1983 z lepimi vtisi.

Rudi Zevnik

Savski folkloristi na glavnem ocenjevalnem nastopu, v velikem cirkuškem sotoru, v vlogi Režijev.

Klub kulturnih delavcev

Več novih idej jeseniške kulturne skupnosti za poživitev kulturnega življenja v občini — Večnamenska prireditvena dvorana

Jesenice — V jeseniški občini nameravajo še letos z občinskim odlokom urediti status okoli 20 kulturnih spomenikov, z ustanovitvijo muzejske skupnosti pa jih želijo čim bolj uspešno povezati in predstaviti obiskovalcem in ljubiteljem. V muzejsko skupnost sodita tudi Tehnični muzej Železarne Jesenice, ki pa je trenutno še preveč zaprt, in muzej delavskega in revolucionarnega gibanja, ki ga urejajo v Kosovi graščini na Jesenicah. Letos bodo v okviru spomeniškovarstvene dejavnosti odprli Liznekovo domačijo in novo spominsko sobo v Prešernovi hiši v Vrbi. V njej bodo prikazali knjižne izdaje Prešernovih Poezij v najrazličnejših jezikih ter poskrbeli za video-audio prikaz naravnih in kulturnih spomenikov v občini.

Jeseničani pa si želijo tudi kulturni center, kjer naj bi pod eno streho združili gledališče, občinsko knjižnico, vsi muzejsko dejavnost, prireditveno-koncertno dejavnost in strokovno službo Zveze kulturnih organizacij Jesenice. Pričujejo namreč, da bo jeseniška kultura tako programska in organizacijsko učinkovitejša in da bodo poživili ljubiteljske dejavnosti. Kulturni center naj bi začel z začetkom prihodnjega leta.

Kino Kranj je želel letos obnoviti dotrajano zgradbo ene izmed jeseniških kinodvoran. Vendar pa Jeseničani ocenjujejo, da je adaptacija ne-

smotrna, saj bodo zgradbo po urbanističnem planu porušili. Zato so se skupno lotili prizadevanj za nadomestno gradnjo večnamenske dvorane, ki naj bi funkcionalno dopolnjevala staro gledališče.

Ob koncu letošnjega septembra bodo ustanovili klub kulturnih delavcev, ki naj bi združeval vse, ki v kulturi karkoli počno, ki o njej prizadeto razmišljajo. Program obsega deset srečanj in nekaj izletov v Dramo, Cankarjev dom in druge kulturne slovenske ustanove.

Še naprej bodo posvetili posebno pozornost kulturni vzgoji mladih, tudi filmski vzgoji. V sodelovanju s Kinom Kranj so spomladi že pripravili ciklus filmskega gledališča, ki ga bodo jeseni razdelili na dva programska dela: filmsko vzgojo v osnovni šoli po vzorcu glasbene mladine in filmsko vzgojo za usmerjeno izobraževanje in odrasle. Preko filmskega kluba Odeon pa bodo nadaljevali z razvijanjem amaterske filmske ustvarjalnosti.

V občini razmišljajo tudi o kulturnem informatorju, časopisu, ki naj bi delegate in vse ljubitelje seznanjal s kulturnim življenjem jeseniške občine.

D. Sedej

Razstava akvarelov

V Šivčevi hiši v Radovljici je bila 16. septembra svečano odprta razstava akvarelov Martina Goričanca, člana Likovnega društva Iskra. Razstavo je odprla Maruša Avguštin, kustos radovljiškega muzeja, ki je predstavila slikarja in njegovo odlično akvarelno tehniko.

Odprtje razstave je bilo še toliko bolj svečano, ker sta v kulturnem delu nastopila še dva iskraša — Francka Tronkar, ki je doživeto recitala svoje pesmi, in Dušan Jovčevski, študent prava, kantavtor, ki je avtorico mojstrsko spremljal s kitaro.

Kot je dejala Maruša Avguštin, Iskra ne slovi samo po svojih izdelkih, ampak so njeni člani tudi aktivni kulturni oziroma umetniški delavci.

Ob koncu svečanosti je Janez Vuk, predsednik sindikalne konference Iskre Telematike, v imenu Iskre in v svojem imenu čestital iskrašem, zlasti slikarju Martinu Goričancu za čudovito upodobljene redke ostanke starih kmečkih domov v okolici Škofje Loke ter se zahvalil prisotnim za njihovo udeležbo.

Živobarvne slike Martina Goričanca bodo krasile bele stene zgodovinske Šivčeve hiše v Radovljici do 25. septembra. Udeleženci pa se bomo še dolgo spominjali res lepega kulturnega doživetja.

Olga Medić

Leon Koporc v razstavnem salonu Dolik

S svojo skrajno prečiščeno likovno občutljivostjo, s premišljeno slikarsko govorico, ki jo odlikujejo tako studiozno barvno in svetlobno stopnjevanje, zanesljiva in premišljena poteza slikarskega čopiča kot precizno, analitično opazovanje stvarnosti, ki včasih prehajata v široko polje vznemirljivega, skorajda nadrealističnega razmišljanja, se slovenski akademski slikar srednje generacije Leon Koporc uvršča med avtorje, ki sodijo v sam vrh našega sodobnega slikarstva.

Slikarski svet Leona Koporca je na moč podoben nekakšnemu sodobnemu znanstvenemu laboratoriju, v katerem burno potekajo procesi kopičenja, analitičnega opazovanja in prečiščevanja določenih »snovi«, je nekakšna »talilnica«, v kateri se vse videno, doživeto, izsanjano in fantazijsko, »pretaplja«, spreminja v »novo« snov, v tem primeru v nov slikarski svet prividne celote, ki je polna drobtin, intimnih doživetij in liričnega, poetičnega, včasih pa tudi nostalgično-tesnobe ozračja. Koporčeve slike so v bistvu »zmes«, še bolj harmonično skladje fluidne barvne materije v stalnem spreminjanju, in realno »otipljivih« figur in predmetov, ki se pred nami porajajo, razpadajo in spet izginjajo v mejah slikovnega prostora. V tkivu razgibanih in v medsebojnih odnosih skrajno preštudiranih barvnih potez, ali mehko se prelivajoče, včasih goste, drugič spet nežno kosojne in razpršene barvne magme, namišljenih interierih, v le s komaj vidnimi oznakami nakazanem pejsazu ali v abstraktnem brezprostorju, se čisto prikazujejo krhki in otožni otroški portreti, obdani z rekviziti otroštva; so kot odsev nekakšne nostalgije, brezkončnih spominov ali čustvenih in estetskih odzivov na dogodke in ljudi slikarjeve intimne sedanosti. Pogosto se v toplem in plemenitem barvnem »sfumatu« Koporčevih slik, prikazujejo tudi barvno izredno doživeta tihotajta ter sanjavi, kot prelepe sanje slikarsko transponirani in poetično doživeti ženski akt; to ni določena lepota, marveč lepota nasploh, lepota, ki odzvanja iz slik kot tiha, umirjena glasba.

Koporčev slikarski svet je dokazovanje trajne lepote, lepote, ki je izven časa in prostora, lepote, ki je večna, ki bo trajala, dokler bo trajal človekov smisel za umetnost.

Zato tudi na »imaginarnem odru« umetnikovih slik pogosto družno nastopajo osebe in predmeti iz najrazličnejših obdobij človeške civilizacije; tako se veliki baročni skladatelj Händel pojavlja v družini z »brezčasno« golo lepoticno in simbolom naše dinamične sodobnosti, z motoristom v popolni tehnični opremljenosti.

V strukturi na novo nastalih vzajemnih odnosov med najrazličnejšimi naslikanimi predmeti, figurami, vtisi, reminiscencami in asociacijami, se v Koporčevih slikah poraja neka nova realnost, nova logika, ki kaže umetnikovo veliko notranjo občutljivost, njegovo izredno sposobnost za dojemanje dinamike današnjega časa, življenja, ki bazira na sintetiziranju in povezovanju preteklosti in sedanosti.

Franc Zalar

Cankarjev dom v Ljubljani Video ustvarjanje

Cankarjev dom tokrat prvič organizira prireditve, ki bo predstavila izbor del in iskanj jugoslovanskih in tujih avtorjev, ki jim je video temeljno ustvarjanje in komunikacijsko sredstvo.

Devet dni, od 1. do 9. oktobra, bodo ustvarjalcem in obiskovalcem na voljo prostori z najsodobnejšo opremo, kjer se bodo lahko pobliže seznanili z video ustvarjanjem in njegovimi postopki. Spremljati bo moč že izgotovljena dela in projekte v nastajanju, druga za drugim se bodo vrstila različna prizorišča in dogajanja: delavnice (ateljeji), projekcije, performance, srečanja in pogovori, televizijski vložki.

Osnova vsega dogajanja bo na tej prireditvi video, njegove tehnične lastnosti in umetniške možnosti, ki segajo od video umetnosti do video medijev (kot sredstev za širjenje ali dopolnitev drugih umetnostnih disciplin).

V ustrezno opremljenih delavnicah bodo avtorji lahko po lastnem izboru ustvarjali bodisi dokončne izdelke, bodisi le posamezne faze projektov, pri tem pa bodo imeli na voljo video delavnice, audio delavnice ter ekipo specialistov za video, skupino glasbenikov in skupino tehnikov.

Ameriška umetnica Woody in Steina Vasulka bosta predstavila svoje izkušnje z delom na elektronski sliki.

Radiotelevizija Ljubljana so stalno prisotna na prireditvi: pripravila

bo nekaj oddaj v živo, da bi tako spodbudila k razmišljanju o sodelovanju videa in televizije. Teh oddaj se bodo udeležili tudi posamezni video ustvarjalci in televizijski režiserji.

Na številnih točkah prireditvene prostora bo moč na monitorjih spremljati projekcije najnovejših izdelkov in umetniške ustvarjalnosti: videoart, videomusical, umetniške raziskovalne in dokumentarne programe, eksperimentalne televizijske oddaje iz belgijskih, italijanskih, francoskih, angleških, nemških, nizozemskih in jugoslovanskih studijev. Brž ko bodo oddaje, ki bodo sproti nastajale v delavnicah, gotove, jih bodo pokazali občinstvu.

Na različnih krajih bodo razpostavljeni skulpturalni elementi, sestavljeni v glavnem iz monitorjev, ki bodo na ogled en ali vseh devet dni prireditve.

Vsak večer bodo v Mali dvorani (s 300 sedeži) multidisciplinarne predstave, ki temelje na medsebojnih povezavah audio-vizualnih sestavin.

Obiskovalci se bodo lahko pogovarjali z nastopajočimi umetniki. Avtorji in kritiki bodo vodili okrogle mize o temah, ki si jih bodo obiskovalci sami izbrali.

Prireditve sta z opremo in tehničnimi storitvami ob sodelovanju Cankarjevega doma omogočila Sony in Sony Broadcast. Organizatorji prireditve pa so Marie Claude Vogrič, Miha Vipotnik, Gorazd Vilhar in Boris Vrhovec.

Etnološki film Planšarstvo v Bohinju v Brnu

V dneh od 5. do 9. septembra je bil v Brnu na Češkoslovaškem V. Mednarodni simpozij znanstvenega in poučnega filma, ki sta ga organizirala Češkoslovaško društvo za znanstveno kinematografijo pri ČSAV in Agronomska fakulteta v Brnu (ki letos praznuje šestdesetletnico svojega obstoja).

Iz Jugoslavije se je letos udeležila simpozija Anka Novak, etnologinja pri Gorenjskem muzeju v Kranju. Predstavila je film Naška Križnarja Planšarstvo v Bohinju, za katerega je sama prispevala svoj etnološki delež (raziskava, strokovna vsebinska zasnova filma, spremno besedilo). Očitno je zadovoljivo rešila uglašenost filmskega izraza z vsebino in

namenom filma, ki se jima ne izmika, ampak jih v nadrobnotih podrobnostih in na specifični način bogati. V komentarju so bile kot kvalitete omenjene avtentičnost, dokumentarna ter edukativna vrednost filma. Tudi za kamero so rekli, da je dobra. Po projekciji je predstavnik inštituta za znanstveni film v Göttingenu v ZRN predlagal film za uvrstitev v mednarodni leksikon znanstvenega filma, ki ga že tri desetletja ureja omenjeni inštitut.

Film Planšarstvo v Bohinju je iz serije filmov KAKO ŽIVIMO, ki nastaja že nekaj let ob sodelovanju Slovenskega etnološkega društva in Dopišne delavske univerze Univerzum v Ljubljani.

A. Novak

KULTURNI KOLEDAR

JESENICE — Kulturna skupnost Jesenice obvešča, da bosta Finžgarjeva in Prešernova rojstna hiša od 21. septembra do 29. oktobra odprti po naslednjem urniku: Finžgarjeva od 9.—14. ure, Prešernova od 8. do 12. in od 13. do 16. ure, vsak dan, razen ponedeljka.

Danes zvečer ob 19. vabi DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice v razstavnem salonu Dolik na otvoritev razstave slik akademskega slikarja **Leona Koporca**. Razstava bo odprta do 12. oktobra.

TRŽIČ — V paviljonu NOB v Tržiču je odprta razstava akrilov akademskega slikarja **Franca Novinca** iz Godešiča pri Škofji Loki.

RADOVLJICA — V galeriji Šivčeve hiše v Radovljici je odprta razstava akvarelov **Martina Goričanca**.

KRANJ — V Mestni hiši je na ogled stalna arheološka, kulturnozgodovinska in umetnostnozgodovinska zbirka ter stalna razstava del slovenskega kiparja **Lojzeta Dolinarja**. V drugem nadstropju iste stavbe si lahko ogledate stalno razstavo Ljudska umetnost na Gorenjskem.

V Prešernovi hiši sta odprta Prešernov spominski muzej in Jenkova soba. V galeriji Prešernove hiše je na ogled razstava likovnih del **Janeza Zupanca**.

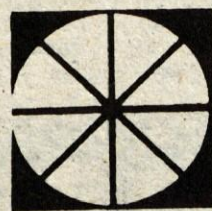
V galeriji Mestne hiše razstavlja koroski slikar **Sandro Bianchet**, v Mali galeriji in Stebriščni dvorani pa se predstavlja akademski slikar **Tomaz Gorjup**.

ŠKOFJA LOKA — Drevi ob 18. bo otvoritev razstave del akademskega slikarja **Klavdija Tutta** v loškem muzeju — galerija, Škofja Loka.

POZDRAVLJAMO UDELEŽENCE SREČANJA GORENJSKIH TEKSTILCEV

MEDOBČINSKI SVET IN
OBČINSKI SVETI ZVEZE
SINDIKATOV

na Gorenjskem

**TEKSTILINDUSTRIJA
KRANJ**

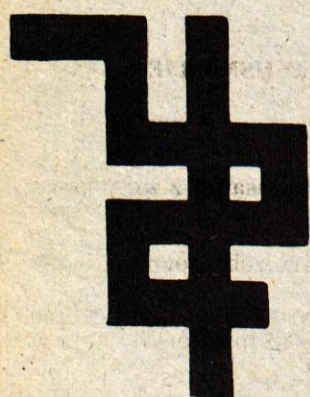
vezenine bled

almira
RADOVLJICA
modne pletenine

**GORENJSKA
OBLAČILA
KRANJ**

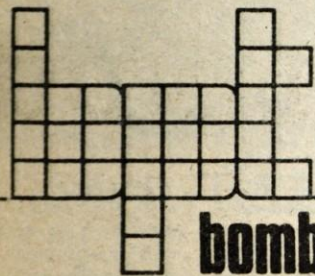

**TEKSTILNA
TOVARNA ZVEZDA
KRANJ**

**TRIGLAV KONFEKCIJA
Kranj**

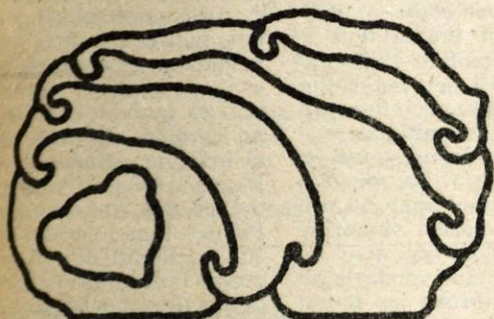
POZDRAVLJAMO UDELEŽENCE SREČANJA GORENJSKIH TEKSTILCEV

bombažna predilnica in tkalnica tržič

OBLAČILA
Novost
Tržič

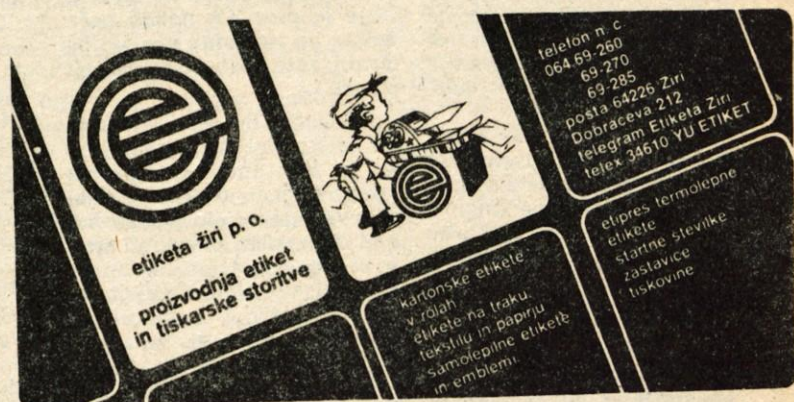
ODEJA Škofja Loka

Tovarna prešitih odev, p. o.,
64220 Škofja Loka, Kidričeva 80,
telefon 064-62 162

Odeja je v Jugoslaviji največje industrijsko podjetje, specializirano za izdelovanje prešite posteljnine. S svojim pestrim izborom in odlično kvaliteto sodi v sam vrh ponudnikov tovrstnih proizvodov.

- PREŠITE ODEJE
- OKRASNA PREGRIJALA
- NADVLOŽKI
- VZGLAVNIKI
- in SPALNE VREČE

so izdelani iz najraznovrstnejših tkanin modernih barv in vzorcev ter polnjeni s finimi, rahlo kodranimi sintetičnimi ali volnenimi vlakni.

Industrija bombažnih izdelkov-Kranj

specializirana delovna organizacija za izdelavo žakardskih tkanin za notranjo opremo stanovanj pozdravlja vse tekstilce Gorenjske na srečanju v Kranju.

GORENJSKA PREDILNICA

ŠKOFJA LOKA

zavarovalna skupnost triglav p. soto. ljubljana
GORENJSKA OBMOČNA SKUPNOST KRANJ

OBVEŠČA

vse lastnike in zavarovalne stanovanjskih hiš, gospodarskih poslopij in opreme, da bodo zavarovalni zastopniki od 26. do 28. septembra 1983 pregledovali zavarovalne police v sledečih vaseh in ulicah:

- v Mavčičah, Drulovki, Bregu ob Savi, Jami, Prašah, Podreči, Meji, Drolčevem naselju, Orehku in
- na Suhi, Godešiču, Gorenji vasi, Retečah, Lipicji, Trati, Pungertu, Gostečah, Dragi in Hosti.

Z namenom, da bi ugotavljanje dejanske vrednosti zavarovalnega premoženja in zavarovalnih vsot potekal čim hitreje, prosimo, da pripravite zavarovalne police in sodelujete z zastopniki.

Hvala za sodelovanje in zaupanje!

ZAVAROVALNA SKUPNOST TRIGLAV
GORENJSKA OBMOČNA SKUPNOST KRANJ

CESTNO PODJETJE KRANJ

Oobvešča, da bo občinska cesta

BESNICA — NEMILJE do 8. 10. 1983

zaprta za ves promet, zaradi izvajanja gradbenih del.

Avtobusni promet je urejen s prestopanjem. Za ostali promet pa je obvoz na relaciji

BESNICA — KRANJ — KROPA — JAMNIK — NEMILJE in obratno.

Prosimo udeležence v prometu, da z razumevanjem upoštevajo, da gradbena dela na tem odseku iz tehničnih in varnostnih razlogov ne moremo izvajati med prometom.

CENTER SREDNJEGA USMERJENEGA IZOBRAŽEVANJA JESENICE

Po sklepu Sveta Centra ter na osnovi določil Statuta Centra, razpisna komisija Centra srednjega usmerjenega izobraževanja Jesenice razpisuje prosta dela in naloge

RAVNATELJA CENTRA SREDNJEGA USMERJENEGA IZOBRAŽEVANJA JESENICE.

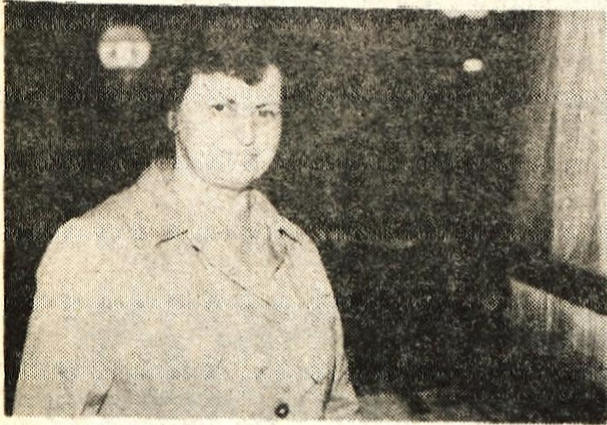
Kandidat mora poleg splošnih pogojev predpisanih z zakonom o združenem delu in zakonom o usmerjenem izobraževanju izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da ima visoko izobrazbo ene izmed smeri izobraževalnega programa v Centru,
- da ima pedagoško-andragoško izobrazbo s strokovnim izpitom in najmanj 5 let delovnih izkušenj v vzgoji in izobraževanju.

Mandat traja 4 leta.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev (diplomo, opravljanje dosedanjih del in nalog, delovni dobi) v zaprti ovojnici z oznako »za razpisno komisijo« na Center srednjega usmerjenega izobraževanja 64270 Jesenice, C. bratov Rupar 2, do 8. 10. 1983.

Predice, tkalke, šivilje so reklye:

MARIJA ŠTIRN, tkalka, IBI Kranj
Radi delamo, dobro se razumemo

»Če je vse pripravljeno, če je material dober, ni težko delati. Res, imamo disciplino, toda vemo, zakaj jo imamo. Radi delamo, dobro se razumemo, zadovoljni smo,« pravi Marija Štirn in preprosto razkriva skrivnost velikega uspeha kranjske tekstilne tovarne IBI. Danes pravzaprav ni več nikakršna skrivnost, temveč zgled, kako organizirati delo, da bo učinek čim večji.

»Zakaj ste prišli prav k meni, nobena izjema nisem, vse naše tlače pridno delajo, tudi mlade,« se je skušala izogniti pogovoru. Vendar so me prav k Mariji napotili njeni sodelavci. Vseskozi je pridna in dobra delavka, vse stroje v tkalnici obvlada, veliko mladih je naučila tkati, nikoli ne odreče pomoči.

Marija Štirn dela v tkalnici kranjske tovarne IBI že 35 let. Pozna torej njene slabe in dobre čase. »Dobro nam je danes, dobro zaslužimo. Nekdaj ni bilo tako, tovarna je bila na robu propada, tkalke smo zaslužile manj kot v drugih tovarnah. Odkar je krmilo prevzel direktor Oman, se je vse obrnilo na bolje. Vodstvu tovarne gre za uspehe.«

»Nikjer drugje še nisem delala, vendar mislim, da tkalke v drugih tovarnah delajo prav

tako kot me. Morda ne prav vse, saj pri nas poznamo razliko med pridnim in lenim delavcem. Marsikdaj slišim, da delavci iz drugih republik niso tako pridni kot naši. V naši tovarni temu ni tako. Pri nas ni pomembno od kod si, temveč šteje le delo. Če nekdo noče delati, ga vsi ostali gledajo po strani, zato postane priden ali pa gre.«

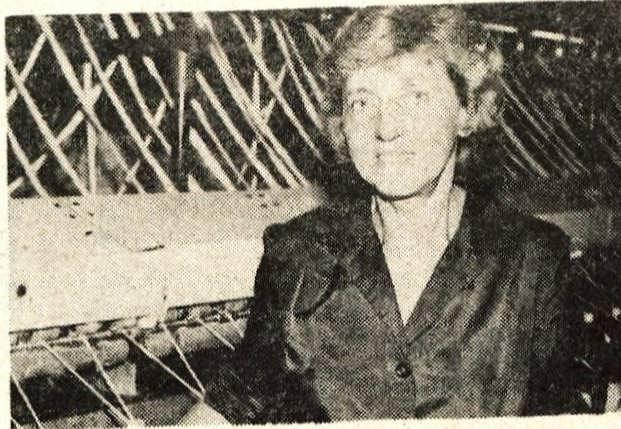
Štirinajst let je bilo Mariji, ko je stopila za tkalski stroj. Že po treh dneh so ji ga povsem zaupali, čeprav je bila skorajda še otrok. Danes bdi nad trinajstimi tkalskimi stroji, seveda sodobnejšimi kot na začetku. Prvo leto dela ji torej ne bodo štel v pokojninsko dobo in v pokoj bo šla maja prihodnje leto z več kot 35 leti dela.

»Komaj čakam,« pravi. Vsakdo, ki je veliko delal, gre pač rad v pokoj.

Marija danes dobro zasluži. Tja do 28 tisočakov seže njen osebni dohodek. Seveda ji norma ni noben problem, navkljub letom. Še več. Tovarna je delavcem odprta že pred šestimi leti. Marsikatera tkalka požene svoje stroje že ob petih. Tudi Marija prihaja navsezgodaj. Več dela pač prinese več denarja.

JUSTI RAKAR, predica, Tekstilindus Kranj

Nisem tiho, če se godi krivica

»Jezikave sorte sem, ne morem biti tiho, če se komu godi krivica. Če se ne bi oglasila, bi me strašno pekla vest,« pravi Justa Rakar in tako skorajda nevede seva tradicionalno podobo tekstilne delavke, ki rada dela in prispeva, težko pa prenaša krivice in se jim upira.

Justa Rakar dela v predilnici kranjskega Tekstilindusa že 33 let. Le še dobri dve leti ji manjka do upokojitve. Skoraj tri desetletja je delala na predilnem stroju flajerka. Zadnja leta meri čase v normski službi, vendar je ostala zvesta predilnici in predica je takorekoč še danes.

Junija letos je kot edina na Gorenjskem prejela republiško nagrado samoupravljalca. Veliko ji pomeni, občutek ima, da vse le ni bilo zaman. Vseskozi je delavna v sindikatu, sedaj je predsednica sindikalne organizacije v predilnici. Pred leti je bila celo članica republiškega odbora delavcev tekstilne industrije. Dva mandata je bila predsednica delavskega sveta v predilnici in še bi lahko naštevali.

Političnega in samoupravljalnega dela nikoli ni jemala kot možnosti napredovanja pri delu, temveč kot borbo za delavca. »Zelo smo se borili, da bi delale le 30 let, pobuda mariborskih delavk je šla po vseh naših tekstilnih tovarnah. Najmanj deset let smo govorili o tem, pa ni bilo nič. Vselej se je našel kdo, ki je dejal, da bi skrajna delovna

doba tekstilk potegnila za sabo vrsto problemov. Sedaj je prepozno. Pogoji dela so boljši, povojne generacije tekstilnih delavk, ki so poznale nočno in nedeljsko delo so v glavnem že v pokoju. Mnoge so se upokojile, ki so bile plače še slabše, ko je veliko denarja šlo za nove stroje in stavbe, družba pa nam pri tem ni pomagala. Danes imajo tako naše predice po šest, sedem tisočakov pokojnine, vse po vrsti morajo dobivati varstvene dodatke. Srce me boli, ker vem, kako so morale delati.«

»Kaj ni zanimivo, da nam v najtežjih časih gre najbolje,« razmišlja Justa. »Cunjarji smo spet nekaj vredni, spet lahko dokazujemo, da pridno delamo, da veliko prispevamo družbi. Tekstil vendar mora imeti bodočnost, saj se človek rodi in umre v cunjah.«

Justa Rakar danes zasluži 15 tisočakov. Bolje kot včasih, čeprav je življenje vse dražje. Tudi tedaj, v sedemdesetih letih, ko so delavke množično odhajale v Iskro, ni pomislila, da bi zapustila predilnico.

Nekako privezana je bila vseskozi na svojo flajerko. »Če dvajset, trideset let delaš, posebej če so to tri izmene, ti tovarna res postane drugi dom.« Danes je resda marsikaj drugače, med mladimi ni več tolikšne navezanosti na tovarno, tudi takšnega delavskega tovarištva kot je bilo nekdanj in več.

ALOJZIJA KLEMENC, tkalka, BPT Tržič

Pri sisih delavec nima nobene besede

»V tovarni ima delavec še nekaj besede, drugod pa bolj malo,« o svojih delegatskih izkušnjah pove Alojzija Klemenc, ki kot tkalka dela v Bombažni predilnici in tkalnici v Tržiču že 31 let. Večkrat je bila že delegatka v interesnih skupnostih. »Dvigniti smo morali roke, četudi nismo bili za to, je že kdo dejal, da tako mora biti. Razumeli smo na primer, da se morajo stanarine podražiti, toda dejali smo, da ne toliko. Pa smo vendarle na koncu dvignili roke, saj so najpovzile strokovne razlage. Ni čudno, da zato delegati ne hodijo radi na sestanke.«

Alojzija Klemenc je v Tržič prišla s Primorskega in leta 1952 začela delati v tržiški tkalnici. Za stroji, ki v vseh tkalnicah strašno ropotajo. »Navadiš se,« preprosto pravi Alojzija Klemenc, »nikjer ni za vse, najslabše pa je, če menjaš tovarne. Kdor rad dela, povsod rad dela.«

Dobro pozna vse tkalske stroje, veliko mladih je že naučila tkati. Sedaj je predelavka, čemur danes pravijo delovna naloga urejanje in vezanje osnov. Bdi nad stroji, kjer se kaj zatakne, kjer se niti odtrgajo, pomagajo njene hitre in izkušene roke.

FRANCKA KRALJ, predica, Sukno Zapuže

Vsaj noči bi nam lahko šlo v pokojnino

»Nočem odnehati, sedim težko, lažje je, ko se gibam, sklanjam, skratka delam,« pravi Francka Kralj, ki jo tako kot mnogo drugih tekstilnih delavk muči hrbtenica. Še dobro leto ima do pokojnine, saj že 34 let kot predica dela v zapuškem Suknu. Dvajset let je delala tudi ponoči, težko je bilo za mater treh otrok in še mlado vdovo povrhu, nikoli ni bilo pravega počitka. »Vsaj noči in nedelje, ki smo jih pustile v tovarni, bi nam lahko krepkeje štel v pokojninsko dobo,« pravi.

Pređenje volne je zahtevnejše od bombaža, posebej v predilnici mikane preje, kjé dela Francka. Volna je groba, debelejša, navitel je hitro poln. Lepše, manj umazano je delo v novih delavnicah zapuške tekstilne tovarne, v novi predilnici česane preje. Tja je želela Francka, ko so jo odpili. Vendar se ji želja ni uresničila. Preveč bi v predilnici mikane preje pogrešali pridno delavko, ki najbolje obvlada predilni stroj s 280 vreteni. Preveč bi pogrešali delavko, ki je vedno s prijazno besedo pripravljena učiti mlade.

»Nasploh se danes manj dela kot včasih, mladi besede udarnik ne poznajo. Vendar jih moramo razumeti, v drugačnih časih so zrasli kot mi, starši jim skušamo dati vse najboljše. Mnogi zato mislijo, da jim ne bo treba tako delati, kot smo morali mi. Vendar je pri mladih danes tako, da lepa beseda vedno zaleže. Treba jim je pač pokazati, povedati, kako se dela, jih spodbujati in

Veliko se je v tridesetih spremenilo. »Stroji so dje,« pravi Alojzija Klemenc, »smo že vseskozi navajeni, pomnimo slabe čase, še malice nismo imeli, si vzele le deset, petdeset, da smo ob stroju sedeli, ki smo ga prinesla od doma. Danes imamo v tovarni malico, čaj, limonado. Pol ure časa imamo za Res se stroji ne ustavijo, gremo izmenoma v mesto, di nočnega dela ni več, najst let sem delala, le kdor je kdaj tako delal, kaj je to. Četudi si bil vse dopoldne v postelji, noči prišle ure, ko se noge tako boleti, da si da ne boš zdržal. Mladi ke tega ne poznajo, so zelo pridne, nekateri ko rade kadijo. Kdo ve, ne morejo zdržati ali pa tako rade čik pavze.«

Alojzija danes zasluži sočakov. Pravi, da je na, da je bolje kot včasih, da se plače ne sme več dvigniti. Stanovanje pred dvajsetimi leti do varniško, to pa je v membna skrb tovarne lavca.

Dan tekstilnih delavcev Gorenjske

O namenu zbora tekstilnih delavcev, ki je tik pred zdajci — torej 24. septembra, sem preko našega osrednjega gorenjskega glasila v samem začetku priprav že povedala nekaj misli. Predstavili so se delovni kolektivi tekstilcev z vsem svojim napredkom in težavami. Vendarle se mi zdi pomembno — zdaj ko je ta prireditev dokončno dozorela, reči še nekaj misli.

Čeprav je bil cilj te delavske manifestacije že v samem začetku jasn, je vendarle v teku priprav, tako organizacijsko, predvsem pa vsebinsko dozorevala, dobivala svojo jasnejšo podobo, znotraj katere se mi zdi najpomembnejše povzeti naslednje:

Dozorelo je spoznanje, kako koristno je, da se tekstilni delavci boljše spoznajo med seboj, spoznajo uspehe in težave, da pokažejo svojo ustvarjalnost in kreativno sposobnost, svojo doslednost pri uresničevanju današnjih zahtevnih in odgovornih gospodarskih in družbenih nalog in nenazadnje tudi pomen tekstilne industrije za gospodarsko in kulturno življenje Gorenjske in njen pomen v slovenskem in jugoslovanskem prostoru. Ob vsem tem ne gre prezreti, da so v tekstilni industriji zaposlene pretežno ženske z mnogoterimi težavami in obveznostmi, katere po svoji naravi žena — mati ima. Ne gre prezreti razredne zavesti tekstilnega delavca, ki se je manifestirala v organiziranem odporu v stavki leta 1936 in v štiriletni NOB, v kateri so tekstilci dali ogromno žrtev za svobodo.

To so stvari, ki jih človek ob vsakodnevnih nalogah ne registrira tako podrobno in bo zato ta prireditev brez dvoma tudi vzpodbuda k nadaljnjim prizadevanjem ob tem pa priznanje za minulo delo, priznanje, ki bo prav v sedanjih težkih časih moralo biti bolj prisotno.

Zaradi vsega tega se mi zdi najbolj prirodno in prav, da je osnovno geslo te slavnostne in delovne manifestacije SAMOUPRAVLJANJE — STABILIZACIJA — IZVOZ.

Skratka gre za manifestacijo DELA kot največja vrednota naše samoupravne socialistične družbe in samo zato mnenja, da bi to obliko povezovanja ohranili tudi v prihodnje v takšni ali drugačni obliki.

Tekstilcem bo na zboru spregovoril tov. France Popit, ki je z nami na Gorenjskem več let delil dobre in slabe trenutke.

Seveda pa bo manifestacija dosegla svoj namen, če se bodo še bolj povečali dosedanj napori za utrditev našega samoupravnega sistema in za stabilizacijo, kar bo dobilo potrditev v še boljšem gospodarjenju predvsem pa v večjem izvozu lastnih izdelkov. V imenu organizacijskega odbora za pripravo te prireditve, vabim vse sedanje in bivše tekstilne delavce, da se v čim večjem številu udeležite in tudi ob tej priložnosti pokažete svojo enotnost.

Predsednica MS ZSS
Ivanka Šulgaj

FRANCKA ŽIBERT, šivilja, Almira Radovljica

Včasih je bilo težko, ne danes

»V Almiri sem začela, v Almiri bom končala, nikoli nisem razmišljala, da bi šla kam drugam. Nekje pač moraš delati, najslabše je, če menjaš tovarne.« Francka Žibert še šest let manjka do pokojnine, vseskozi šiva v Almiri.

»Včasih je bilo težko, ne danes, kar pogledite, koliko avtomobilov je pred sleherno tovarno. Včasih sem od Žirovnice sem hodila peš, kot vajenka sem bila ves dan od doma, dopoldne sem delala v tovarni, popoldne sem bila v šoli. Še malice nekdanj nismo imele, kruh in jabolka smo nosile, od doma. Danes pa je na hodniku na voljo limonada, kava, čaj...«

Tako pravi Francka Žibert, celo to, da je zaslužek kar dober, saj dobi 12 do 13 tisočakov na mesec. Boljši je resda kot včasih, ko so bile plače v Almiri še slabše. Tuda koliko jih je pri nas, ki zaslužijo več, narede pa manj, in niso zadovoljni. Almirine šivilje imajo seve-

da normo, Francka z njo nima nikoli težav, hitro drdra njen šivalni stroj. »Mlade se težko navadijo na hitro delo, mnoge obupajo in gredo. Mnoge tudi premalo resno jemljejo delo. Izurjenost pač ne pride čez noč, šele po petih, desetih letih je šivilja dobra. Tam med tridesetim in petinštiridesetim letom je najboljše. Norme pa seveda morajo biti dovolj visoke, sicer jih preveč izkoriščamo, kar pa seveda spet ni dobro. Najbolje je, če jo presega mo od 10 do 15 odstotkov. Tedaj naredimo največ in najbolje, tedaj je tudi denarja največ.«

»V naših delavnicah je veliko dobre volje, veliko razumevanja, tudi zato nisem nikoli mislila, da bi šla drugam. Marsikatero od nas v tovarni držijo tudi ostanki blaga, ki jih dobimo dvakrat trikrat na leto. Za tri kilograme odštejemo 360 dinarjev, doma pa lahko za otroke sešijemo šest, sedem puloverjev.«

pohvaliti, ne pa le karati tiščati dol. Tudi starejši mo ceniti tisto, kar je brega narede.«

Francka Kralj pozna tridesetletno delo zapuške tovarne Sukno. Veliko spremenilo v teh letih, delavce je veliko boljše, no in časi, ko je na hitro pojedla ob stroju, so naj minili. Okoli 13 tisoč dobi danes na mesec, da je plača sedaj kar pre malo.

KINO FILM KINO FILM KINO FILM

Vabimo vas, da si v naših kinodvoranah ogledate enega najuspešnejših zgodovinskih spektaklov (tokrat prvič v originalni — neskrasani verziji)

BEN HUR

Režija: William Wyler
Igrajo: Charlton Heston, Jack Hawkins, Stephen Boyd, Haya Harareet

DOBITNIK 11 OSKARJEV!

NA SPOREDU:

KINO TRŽIČ:

sobota 24. 9. ob 15.30 in 18.45 uri
nedelja 25. 9. ob 17. in 20.15 uri

KINO DUPLICA:

KINO CENTER:

sreda 28. 9. ob 20. uri
četrtek 29. 9. ob 16. in 19.15 uri
petek 30. 9. ob 16. in 19.15 uri
sobota 1. okt. ob 15.30 in 18.45 uri
nedelja 2. okt. ob 17.30 uri

KINO DOM KAMNIK:

sobota 8. okt. ob 15.30 in 18.45 uri
nedelja 9. okt. ob 15. in 18.15 uri

NE ZAMUDITE!

KINO KRANJ

RAZDELJEVANJE BONOV ZA TEKOČA GORIVA

IZVRŠNI SVET SO KRANJ bo organiziral razdeljevanje bonov za tekoča goriva za obdobje oktober—december 1983 v sredo, dne 28. 9. 1983, in v četrtek, dne 29. 9. 1983, od 9.00 do 19.00 ure na istih mestih, kot se je razdeljevalo za pretekla obdobja tega leta, in sicer za:

- osebne avtomobile in kombinirana vozila,
- evidentirane traktorje,
- motorna kolesa,
- kolesa s pomožnim motorjem.

Lastniki drugih kategorij motornih vozil in občani, ki so upravičeni do dodatnih količin goriva, bodo prejeli bone na SEKRETARIATU ZA NOTRANJE ZADEVE, Trg revolucije 1, soba 177/II.

Zamudniki bodo lahko prejeli bone na SEKRETARIATU ZA NOTRANJE ZADEVE od petka, 30. 9. do petka, 7. 10. 1983 v času uradnih ur, od ponedeljka, 10. 10. dalje pa samo v sredah v času uradnih ur.

IS SO KRANJ

POSTANITE TUDI VI NAROČNIK
NAJBOLJ BRANEGA ČASOPISA NA
GORENJSKEM!

ALPETOUR Škofja Loka

Objavlja na podlagi sklepov komisij za delovna razmerja naslednja prosta dela in naloge v:

TOZD Potniški promet Kranj:

- 5 VOZNIKOV AVTOBUSA ZA DE KRANJ
- 5 VOZNIKOV AVTOBUSA ZA DE ŠKOFJA LOKA
- 2 VOZNIKOV AVTOBUSA ZA DE RADOVLJICA

Pogoji: — šola za voznike motornih vozil in izpit D kategorije,
— 1 do 2 leti delovnih izkušenj od tega več kot 1 leto na delih poklicnega voznika,
— poskusno delo 3 mesece.

Kandidati naj imajo stalno bivališče v bližini DE za katero se prijavljajo.

TOZD Gostinstvo Kranj:

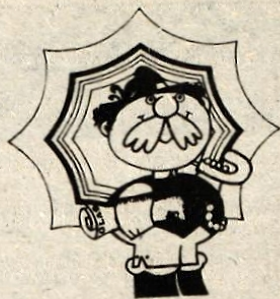
- POMIVALKE za določen čas

Pogoji: — NK delavec in 6 mesecev delovnih izkušenj

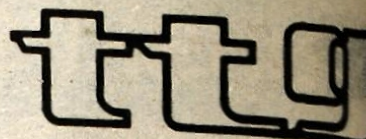
- 2 TOČAJEV I. za določen čas

Pogoji: — pomožni gostinski delavec z enim letom delovnih izkušenj.

Pismene vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema 8 dni po objavi kadrovska služba Kranj, Koroška 5. Kandidati bodo o izidu obveščeni v 60 dneh po izteku prijavnega roka.

GLAS

TOKRAT GREMO Z VLAKOM V PTUJ

ZA IZLET V PTUJ SMO S POMOČJO NAŠIH BRALCEV IZZREBALI NASLEDNJE NAROČNIKE:

Brenkuš Marjan, Zg. Besnica 97, je izžrebal:

Korošec Vera, Razgledna 9, Jesenice; Stržinar Franc, Žirov. vrh 12, Gor. vas; Potrata Marjan, Smedniška 122, Kranj; Tavčar Vili, Šutna 6, Žabnica; Sodja Tilka, Boh. Sr. vas 76; Šuštaršič Alojz, Dobro polje 9/c, Brezje; Fajfar Franci, Brezje 20, Tržič; Marinček Ančka, Kidričeva 37, Kranj; Kokalj Gorazd, Planina 8, Kranj; Pogacnik Franc, Begunje 92/b; Šolar Franc, Sp. Besnica 8; Jerman Peter, Grajska 25, Bled; Markelj Janez, Boh. Bela 60; Alič Marija, Golniška 40, Kranj; Lotrič Janez, Okornova 14, Kranj.

Feldin Miroslav, Rodine 72, Zirovnica je izžrebal:

Teran Stane, Kranjska 1, Šenčur; Luskovec Viktor, Rožni Šenčur; Lamberger Edo, Vrba 17, Rovnica; Grohar Polde, Vincarjeva 1, Šk. Loka; Jelenc Mara, Dražgoše 1, Železniki; Uranic Andrej, Sp. Besnica 1, Tržič; Hafner Vencelj, Sr. Bistrica 1, Žabnica; Klofutar Antonija, Proboška 28, Tržič; Mesec Vinko, Paparica, Šk. Loka; Kocjančič Jože, Breg 29, Radovljica; Roblek Marko, Breg 24, Predvor; Škrjanc Stare Marija, Breg 20, Mavčice; Stare Marija, Breg 19, Medvode.

IZLET ZA NAROČNIKE IN BRALCE GLASA

— s tem kuponom 100 din ceneje

Ime in priimek

Naslov

Vstopam v

DEŽURNI VETERINARJI

od 23. 9. do 30. 9. 1983.

za občini Kranj in Tržič
BEDINA Anton, dipl. vet.,
Kranj, Betonova 58, tel. 23-518
LIKOSAR Dušan, dipl. vet.,
Visoko 45 a, tel. 28-772

za občino Škofja Loka
VODOPIVEC Davorin, dipl.
vet., Gorenja vas 186, tel.
68-310
OBLAK Marko, dipl. vet.,
Škofja Loka, Novi svet 10, tel.
60-577 ali 44-518

za občini Radovljica in Jesenice
PAVLIČ Franc, dipl. vet., Za-
sip, Stagne 24, tel. 77-639

Dežurna služba pri Živinorejsko veterinarskem zavodu Gorenjske v Kranju, Iva Slavca 1, tel. 25-779 ali 22-781 pa deluje neprekinjeno.

PLANINSKO DRUŠTVO TRŽIČ

objavlja prosto delovno mesto

OSKRBOVANJE PLANINSKEGA DOMA NA ZELENICI,

ki traja izven sezone praviloma od oktobra do srede junija.

K sodelovanju vabimo interese za ves čas oskrbovanja ob sobotah, nedeljah in praznikih, prav tako pa tudi zainteresirane, ki bi prevzeli dom v oskrbovanje le za čas po dogovoru in potrebi v primeru smučarskih tekmovanj.

Natančnejše informacije dobiti pri Francu Kavčiču na tel. 50-477 in Marjanu Dolinarju na tel. 50-571 od 6. do 14. ure.

GIP GRADIS TOZD Lesno ind. obrat Škofja Loka objavlja prosta dela in naloge:

1. UPRAVLJANJE VISOKOTLAČNE KURILNICE

Pogoji:

- dokončana poklicna šola s tečajem za upravljanje kurilniških naprav s 6 mesečnimi delovnimi izkušnjami
- poskusno delo traja en mesec

2. ZAHTEVNA MIZARSKA OPRAVILA (možnost razporeditve na začasno delo v inozemstvo)

Pogoji:

- dokončana poklicna šola lesne stroke s 6 mesečnimi delovnimi izkušnjami,
- poskusno delo traja en mesec

3. LETVIČENJE LESA

Pogoji:

- osemletka s tečajem za delavce v primarni predelavi lesa,
- poskusno delo traja en mesec

Delo se sklepa za nedoločen čas s polnim delovnim časom dnevnim

Interesenti naj vložijo pismene ponudbe do 10. 10. 1983 na naslov GRADIS TOZD LIO Škofja Loka, Kidričeva 56.

GORENJSKA KMETIJSKA ZADRUGA
TZO TRŽIČ, Križe

Zbor delavcev oglašja prosta dela in naloge

1. VODJE RAČUNOVODSTVA

Kandidati naj imajo:

- srednjo ali višjo strokovno izobrazbo ekonomske smeri,
- 3 leta delovnih izkušenj

Delovno razmerje se bo sklenilo za določen čas s polnim delovnim časom, za nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu. Poskusno delo traja 3 mesece.

2. PRIPRAVNIKA — KMETIJSKEGA TEHNIKA (za dela v komerciali)

Kandidati naj imajo končano šolo za kmetijske tehnike. Delovno razmerje se sklepa za določen čas, za čas pripravniške dobe.

Kandidati za opravljanje navedenih del naj pošljejo pismene prijave z dokazili v roku 8 dni po objavi na naslov: Gorenjska kmetijska zadruga, Koroška c. 41, Kranj. O rezultatih izbire bodo vsi kandidati obveščeni v roku 10 dni po izbiri.

Združena lesna industrija Tržič n. sol. o.
TOZD ŽAGA - TOZD ZARJABNA - TOZD POMSTVO - TOZD TAPETNIŠTVO

Delavski svet DO ZLIT Tržič razpisuje v smislu določil 49. člena Statuta DO prosta dela in naloge

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA - DIREKTORJA DO

Za direktorja je lahko imenovana oseba, ki izpolnjuje naslednje pogoje:
- je državljan SFRJ in izpolnjuje splošne pogoje, določene z zakoni, samoupravnimi sporazumi in družbenimi dogovori o kadrovske politiki,
- ima visoko ali višjo šolsko izobrazbo lesno-gozdarske ali ekonomske komercialne smeri,
- ima 5 let delovnih izkušenj na vodilnih delovnih opravilih,
- znanje tujega jezika,
- izpolnjuje pogoje, ki so za poslovodne delavce predpisani v družbenem dogovoru o kadrovske politiki v občini Tržič

Kandidat bo izbran za 4 leta.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev naj pošljejo kandidati v pisni obliki v roku 15 dni od objave razpisa na naslov: Združena lesna industrija Tržič, n. sol. o., C. St. M. aux Mines 9, Tržič.

Kandidati bodo obveščeni o izidu izbire v 15 dneh po sklepu o izbiri.

vezenine bled

VEZENINE BLEDE, n. sol. o.

Na podlagi sklepa komisije za delovna razmerja DS Skupne službe z dne 19. 9. 1983

objavljamo

naslednja prosta dela in naloge:

PRAVNEGA REFERENTA

- Pogoji: - diplomirani pravnik,
- visoka šola,
- 3 leta kot pravnik v gospodarskih organizacijah.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo na naslov: »Vezenine« Bled, n. sol. o., kadrovske splošni sektor, Bled, Kajuhova 1.

Rok za prijavo je 8 dni od dneva objave oglasa.

O izidu bodo kandidati obveščeni v roku 15 dni po preteku objavljenega roka.

ALPETOUR

SOZD ALPETOUR ŠKOFJA LOKA

razpisuje na podlagi sklepa delavskega sveta

TOZD SERVIS OSEBNIH VOZIL IN MEHANIZACIJE KLANJ, Ljubljanska c. 22, dela in naloge

VODJE OBRATA LABORE - delavec s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

Poleg splošnih pogojev, zakonskih pogojev, določenih v 9. in 10. členu Družbenega dogovora o spremembah in dopolnitvah Družbenega dogovora o uresničevanju kadrovske politike v SRS, morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

- višja šolska izobrazba organizacijske smeri in 3 leta delovnih izkušenj, od tega 1 leto na podobnih delih ali
- srednja teh. izobrazba strojne smeri in 5 let delovnih izkušenj, od tega 1 leto na podobnih delih.

Izbrani kandidat bo imenovan za 4 leta.

Pismene ponudbe z opisom dosedanjih delovnih izkušenj in dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov: SOZD Alpetour Škofja Loka, Titov trg 4 b, z oznako »za razpis 2«. Delavski svet bo o izbiri kandidata odločil v 60 dneh po končanem zbiranju ponudb. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po odločitvi delavskega sveta.

Na podlagi sklepov komisij za delovna razmerja pa objavljamo prosta dela oz. naloge v:

TOZD ŽIČNICE VOGEL, BOHINJ:

- SPREVODNIKA NA NIHALNI ŽIČNICI

- Pogoji:
- KV strojni ključavničar ali električar (jaki tok) ali
- z delom pridobljena delovna zmožnost ter 5 let delovnih izkušenj, od tega 3 leta na področju žičničarstva.

Poskusno delo 2 meseca. Delo je za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.

DO YU BANDAG ŠKOFJA LOKA:

- PRIPRAVNIKA za dela v komerciali kot skladiščnik II.

- Pogoji:
- gumarski, strojni ali ekonomski tehnik.

Delo je za določen čas, dokler traja pripravniška doba, t. j. 6 mesecev.

Pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema 8 dni po objavi kadrovske služba v Škofji Loki, Titov trg 4 b. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v roku 60 dni po izteku prijavnega roka.

KRAJEVNA SKUPNOST VISOKO

razpisuje mesto

HIŠNIKA v Zadržnem domu na Visokem.

Zaželen je zakonski par, ki je v stanju zagotoviti red in čistočo ter vstop v dom ob vsakem času.

Hišniška dela se opravljajo kot protiusluga za hišniško stanovanje, ki je na razpolago.

Ponudbe oddajte na KS Visoko do 30. septembra 1983.

Ob smrti našega dragega moža, očeta, dedka in brata

JOŽETA PUHARJA

se zahvaljujemo vsem, ki ste nam pomagali v teh težkih dneh, mu darovali vence in ga spremili na zadnji poti in nam izrazili sožalje. Posebno se zahvaljujemo delovni organizaciji IBI ter KO ZB NOV Zlato polje za organizacijo pogreba. Hvala tudi pevcem, godbi in govornikom za poslovilne besede.

V imenu žalujočih Nerina Puhar

V Kranju, 20. septembra 1983

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta in starega očeta

JOŽETA ZADNIKARJA

p. d. Virnikovega ata

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga v tako velikem številu spremili na zadnji poti in izrazili sožalje. Iskrena hvala dr. Mencingerju iz Bolnice Jesenice in dr. Žgajnarju, gospodoma župnikoma Marjanu Pozniku in Francu Turku za lepo opravljeni pogrebni obred, cerkvenemu pevskemu zboru in pevovodji Venčeslavu Krču za poslovilne besede. Najlepša hvala OOS Alpetour - TOZD Potniški promet Kranj in vsem, ki ste nam pomagali.

ZALUJOČI: žena Angela, sinovi Andrej in Ivan z družinama, Jože z ženo Ivanko, hčerki Marjanca z družino, Elica s sinovoma in drugo sorodstvo

Jezersko, 18. septembra 1983

ZAHVALA

Ob smrti naše dobre mame, stare mame, tašče in tete

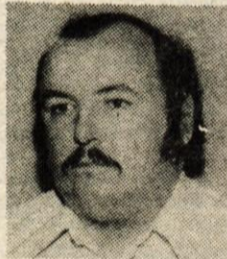
PAVLE HAFNAR

rojene Dolenc, upokojenke

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so jo spremili na zadnji poti, nam izrazili sožalje in darovali toliko lepega cvetja. Iskrena hvala tudi dr. Janezu Bajželnu za dolgoletno zdravljenje, kakor tudi sosedi Ivanki za vso pomoč. Zahvaljujemo se tudi gospodu duhovniku za lepo opravljen pogrebni obred in pevcem.

ZALUJOČI: sinova Herman in Tone z družinama

Zg. Bitnje, 19. septembra 1983

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega

MILANA ŠUMRADA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, krajanom KS Zlato polje, prijateljem in znancem, ki ste nam kakorkoli pomagali, sočustvovali z nami, darovali cvetje in ga spremili ob prerani smrti. Posebno se zahvaljujemo sodelavcem in sindikalni organizaciji ISKRA - Kibernetika TOZD Števec za denarno pomoč in poslovilne besede. Še enkrat hvala vsem, ki ste nam stali ob strani, Milana imeli radi in ga spoštovali.

ZALUJOČI: mama, brat z družino in zaročenka Marija z družino

Kranj, Knjaževac, Vinica, Loški potok

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega očeta, starega očeta in pradede

JOŽETA ERZARJA

Jakopčevega ata iz Cerklj 79

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem ter vsem, ki ste v težkih trenutkih z nami sočustvovali in kakorkoli pomagali, darovali cvetje in vence, izrekli sožalje ter v tako velikem številu spremili našega dragega očeta na zadnjo pot. Zahvalo smo dolžni tudi delovnim organizacijam: Iskra telematika, DS komerciala, skladišče, DO Creina TOZD SOVM in ALPETOUR DO Potniški promet ter Merkurju iz Kranja - tovorni promet. Posebno zahvalo smo dolžni prečastiti duhovščini za izrečene poslovilne besede in opravljen pogrebni obred. Iskrena hvala tudi cerkljanskim pevcem za žalostinke.

Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala!

ZALUJOČI: hčere Justina, Lojzka, Marica, Julka, Olga in sinovi Viktor, Joža, Franci, Štefan, Rafko z družinami

Cerklje, 11. septembra 1983

TAVŽENTROŽA

MEŠANICA DOMAČEGA ČAJA

Čaj tavžentroža je sestavljen iz 7 vrst poznanih zdravilnih in aromatičnih zelišč. Čaj tavžentroža krepi prebavne organe, pospešuje prebavo, odganja vetrove, čisti črevesje in odvečno vodo. Ta čaj se priporoča tudi pri zlati žili in odvečni debelosti.

Čaj dobite v trgovinah!

Tomažincič — predelovanje zdravilnih zelišč — Izola

Srečanje turističnih delavcev Gorenjske v Bohinju

Jutri, v soboto, 24. septembra 1983 bo v Bohinju že 14. srečanje turističnih delavcev Gorenjske. Srečanje se bo pričelo ob 14. uri pred kulturnim domom Joža Ažmana v Bohinjski Bistrici, kjer bo zbor in sprejem udeležencev, ob 15. uri pa bo sledila predstavitev in ogled novega kulturnega doma muzeja Tomaža Godca in smučišča Koble. Letošnji organizator Občinska turistična zveza Radovljica bo ob 17. uri pripravila kulturni program s pozdravnimi govori, obenem pa bodo podeljena priznanja društvom, posameznikom in najbolj urejenim krajem na Gorenjskem. Sledila bo večerja v hotelu Kompas v Bohinju, po njej pa bo družabni večer, kjer se bodo turistični delavci spoznali med seboj in izmenjali izkušnje iz letošnje turistične sezone. Srečanje bo ob vsakem vremenu.

D. Papler

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 24. septembra bodo dežurne naslednje prodajalne Trgovske in gostinske delovne organizacije Živila Kranj na področju KRANJA in okolice:

TOZD maloprodaja Kranj: SP Pri Peterčku, Kranj, SP Pri Nebotičniku Kranj, SP Oskrba, Kranj, Begunjska 4, SP Planina Kranj, Zupančičeva 24, PC Planina Kranj, SP Predvor, PC Britof od 8. do 20. ure, SP Šenčur, PC Bitnje od 8. do 18. ure.

TOZD Delikatosa Kranj: Delikatosa Kranj od 7.30 do 14. ure, Dom Srednja vas od 8.30 do 14. ure, Hrib Preddvor, Kočna Jezersko, Klemenček Duplje in Kravec Cerklje od 8. do 20. ure, Na vasi Šenčur in Naklo v Naklem od 8. do 14. ure.

V nedeljo pa bodo dežurne naslednje prodajalne:
TOZD Delikatosa Kranj: Delikatosa Kranj od 7.30 do 11.30 ure, Kravec Cerklje od 7. do 11. ure, Naklo v Naklem od 8. do 12. ure in Na vasi Šenčur od 8. do 11. ure.
TOZD maloprodaja Kranj: Gorenjska Cerklje od 8. do 11. ure.

ŠKOFJA LOKA
 MARKET Novi svet

TRŽIČ
 Mercator, Deteljica, Mercator, Trg svobode 16 in KŽK, Trg svobode 16

NESREČE

PADLA S KOLESOM

Gorje — V torek, 20. septembra, nekaj po 15. uri se je na regionalni cesti Poljane—Bled v Sp. Gorjah pripetila prometna nezgoda zaradi pomanjkljivo opremljenega kolesa. Francišek Rekelj (roj. 1930) iz Podhoma se je s kolesom peljal proti Bledu, na prednjem sedezu pa je vozil 4-letno Danico Rekelj. Med vožnjo je otrok vtaknil nogo v prednje kolo, saj spredaj ni bilo posebnih stopalk, ki sodijo k posebnemu sedezu na kolesu. Zaradi tega sta oba padla in se ranila.

S TOVORNJAKOM V SKALO

Radovljica — V ponedeljek, 19. septembra, nekaj po polnoči se je na regionalni cesti Bitnje—Jereka pripetila prometna nezgoda vozniku tovornega avtomobila Jožetu Berniku (roj. 1959) iz Srednje vasi pri Radovljici. Na ravnem delu ceste je Bernik zapeljal v levo, zadela v skalnato pobočje, pri tem pa se je poškodovala hladilna naprava, v kateri je bilo okoli 600 kg sira. Škode na tovornjaku je za 900.000 din.

TRČENJE V KRIŽIŠČU

Radovljica — Na Gorenjski cesti se je v ponedeljek, 19. septembra, ob 14.35 pripetila prometna nezgoda zaradi izsiljevanja prednosti. Voznica osebnega avtomobila Danica Reberšek (roj. 1950) iz Radovljice je v križišču s Kopaljsko cesto izsilila prednost vozniku kolesa z motorjem Albinu Magajni (roj. 1921). V trčenju je bil voznik Magajna ranjen in so ga prepeljali v Klinični center.

L. M.

Čoln potonil

Bled — V ponedeljek, 19. septembra, nekaj po 22. uri se je ob blejskem otoku potopil hidrobus last zasebnega gostilničarja Marjana PiBernika. Hidrobus je bil privezan ob pomolu, vanj pa so vstopali razpoloženi ameriški turisti, gosti hotela Kompas. V čoln so vstopali z zadnjegega konca, čeprav to ni dovoljeno, zibali so čoln, zaradi česar jih je vodič tudi opozarjal. Zaradi zibanja in preobremenitve zadnjega dela je v čoln vdrla voda, nakar je začel počasi toniti. V paniki so gosti poskakali na pomol, nekateri tudi v vodo, od 20 gostov pa ni pravočasno mogla iz čolna le Glorija G. Bell (roj. 1922), ki jo je iz vode rešil vodič Borut Šraj. Prvo pomoč je Bellovi nudil ameriški zdravnik, ki je bil tudi med gosti, nato pa so jo prepeljali v jeseniško bolnišnico.

Zgorelo gospodarsko poslopje

Bitnje — V sredo, 21. septembra, ob 1.35 je zgorelo gospodarsko poslopje Jožeta Hartmana v Sp. Bitnjah. Poslopje je pogorelo v celoti, prav tako 20 ton sena, 7 ton stelje, 1,5 tone krompirja, traktor, kosilnica in drugi stroji ter orodje. Škoda cenijo na okoli 2,5 milijona novih din. Ocenjujejo, da je ogenj nastal zaradi samovžiga sena.

inles notranja vrata

38 KOLO LOTERIJA

srečka št.	din	srečka št.	din
90	80	54191	4.000
51770	4.000	68981	4.000
98350	2.000	104861	20.000
484340	20.000	106881	20.000

2	40	23	80
28972	8.040	53	120
68342	6.040	63	60
103182	20.040	5903	400
254762	20.040	9443	400
486352	20.040	27123	2.080
		75733	4.000
		89303	2.000
		104003	20.000

3064	800	25	80
67194	8.000	85	100
99934	2.000	29085	6.100
032434	20.000	003325	1.000.080
227724	20.000	235775	20.000
252064	20.000	363805	20.000
412214	100.000	446725	20.080

06	60	27	60
26	60	87	60
36	80	60227	2.060
076	200	273337	50.000
3946	600	493657	20.000
17986	8.000		
228146	20.000	99	100

ZAHVALA

Ob boleči smrti dragega očeta, starega očeta in strica

MATEVŽA MASTERLA

borca za severno mejo in zidarja iz Crngroba

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga v četrtek, 15. septembra 1983 pospremili na zadnji poti, mu darovali cvetje in izrekli sožalje. Zahvaljujemo se pevskeму zboru upokojencev za žalostinke. Hvala vsem praporščakom za častno spremstvo. Zahvaljujemo se tudi vsem, ki so nam ob žalostnem trenutku nesebično pomagali. Posebna hvala Marici in Jankotu Zakotnik iz Dorfarjev. Zahvalo pa smo dolžni izreči duhovniku dr. Andreju Piršu iz Stare Loke za poslovilni govor in lep obred.

Še posebej se zahvaljujemo zdravnikom mag. sc. dr. Dimitriju Zrimšku, dr. Jožetu Debeljaku, in dr. Mariji Zaman, za vso skrb in nego v času njegove težke bolezn.

Vsem še enkrat prisrčna hvala!

VSI NJEGOVI.

Crngrob, Rijeka, Škofja Loka, Kropa, Ljubljana, Zalog pri Ljubljani, Jesenice, 19. septembra 1983

ZAHVALA

Ob nenadni in boleči izgubi našega dragega

JANEZA VOVKA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje, ga spremili na zadnji poti ter nam na kakršenkoli način pomagali.

VSEM ISKRENA HVALA

ZALUJOČI VSI NJEGOVI

Črnic, 10. septembra 1983

ZAHVALA

V 92. letu nas je za vedno zapustila naša dobra mama, babica in prababica

ANA GRAŠIČ

roj. DRINOVEC

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste jo spremili na njeni zadnji poti, ji darovali cvetje in nam izrekli sožalje. Posebno se zahvaljujemo osebjju Doma upokojencev Kranj za večletno oskrbo in nego v času njene bolezn. Hvala gospodu župniku iz Kokrice za pogrebni obred in poslovilne besede ter pevceму za žalostinke.

VSEM ŠE ENKRAT ISKRENA HVALA!

ZALUJOČI: sin Franci in hčerki Anica in Marija z družinami

Kokrica, Čirče, Kranj, 17. septembra 1983

ZAHVALA

Po hudi bolezn nas je zapustila naša draga mama, babica, prababica, sestra in teta

ANA JELENC

roj. Jakopin

po domače Hofnarjeva mama iz Podbrezj 24

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, darovane vence in cvetje ter spremstvo na njeni zadnji poti. Posebno pa se zahvaljujemo dr. Alešu Pavlinu in strežnemu osebju oddelka 500 Bolnica Golnik za zdravljenje in lajšanje bolečin, organizaciji ZB Podbrezje, praporščakom, Alpe-touru PP Kranj, govorniku za poslovilne besede ob odprtem grobu, moškemu pevskeму zboru KUD »Triglava« in cerkvenemu pevskeму zboru iz Dupelj za zapete žalostinke ter gospodu župniku za lepo opravljeni pogrebni obred.

Vsem še enkrat najlepša hvala.

ZALUJOČI: hčerka Anica, Ivanka, Francka ter sinova Franci in Tone z družinami, sestre in brat ter drugo sorodstvo

Podbrezje, Kranj, Duplje, Zagreb

ZAHVALA

Po kratkem trpljenju nas je zapustil naš dobri sin, oče, mož, brat in stric

ANTON BENEDIČIČ st.

borec NOV in rez. kap. v pokoju

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem za izrečena sožalja in spremstvo na njegovi zadnji poti, za vence od GD Podgora, ZB Begunje, OOS Sukno Zapuže in orodjarjem iz LTH, gasilcem Podgore, Begunj, Elana in Hlebc za spremstvo na zadnji poti. Aktivu upokojencev in ZB Begunje za nošenje praporov. Posebej se zahvaljujemo tov. Jožetu Kejžarju in Janezu Jancu za poslovilne besede pri odprtem grobu in gospodu župniku za lepo opravljen obred. Zahvaljujemo se tudi sosedom za pomoč.

Vsem še enkrat pristna hvala!

ZALUJOČI VSI NJEGOVI!

NESTITKE

krenjo čestitamo JUSTINI PINTAR

nekarjerji mami iz Martin vrha

letnico in ji želimo še na mnoga

vai njeni

49699

pri gašenju požara v Brin-

pri Alerju se zahvaljujemo sose-

Gasilskim društvom Stara Loka,

ija Loka, Kranj in vsem ostalim, ki

priskočili na pomoč. Pokorn Franci,

19700

